

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK ANNE-BABA TUTUMLARININ
ERGEN ÖĞRENCİLERİN DERSE YÖNELİK TUTUMLARINI YORDAMA
GÜCÜ (NEVŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HASAN HÜSEYİN ASLAN

DANIŞMAN

DOÇ. DR. MELİH NURİ SALMAN

AKSARAY 2019

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK ANNE-BABA TUTUMLARININ
ERGEN ÖĞRENCİLERİN DERSE YÖNELİK TUTUMLARINI YORDAMA
GÜCÜ (NEVŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HASAN HÜSEYİN ASLAN

DANIŞMAN

DOÇ. DR. MELİH NURİ SALMAN

AKSARAY 2019

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Hasan Hüseyin
Soyadı : ASLAN
Bölümü : Beden Eğitimi ve Spor
İmza :
Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumlarının Ergen Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarını Yordama Gücü (Nevşehir İli Örneği)

İngilizce Adı : The Predictive Power of Parental Attitudes Towards The Physical Education Lesson Over The Teenage Students' Attitudes Towards The Lesson (Example of Nevşehir)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Hasan Hüseyin ASLAN

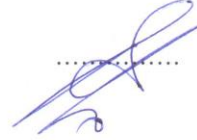
İmza

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Hasan Hüseyin ASLAN tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumlarının Ergen Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarını Yordama Gücü (Nevşehir İli Örneği)” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Melih Nuri SALMAN

(Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Aksaray Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Tank SEVİNDİ

(Beden Eğitimi ve Spor A.B.D., Aksaray Üniversitesi)

Üye: Doç. Dr. Özden TAŞĞIN

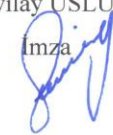
(Eğitim Yönetimi A.B.D., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 09.01.2019.

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 07/01/2019 tarih ve 2019/06-4 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Hasan Hüseyin ASLAN
İmza

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Dr. Öğr. Üyesi Sevilay USLU DİVANOĞLU

İmza

Cennet Kokulu Ođlum Yiğit Alp'e

ve

Biricik Kızım Zeynep'e

TEŞEKKÜR SAYFASI

Yüksek lisans eğitimim boyunca ve araştırmanın planlama, uygulama ve değerlendirme sürecinin her aşamasında değerli görüşleriyle büyük katkı sağlayan danışmanım Doç. Dr. Melih Nuri SALMAN'a ve eski danışmanım Doç. Dr. Yaprak KALEMOĞLU VAROL'a, yine daha önce danışmanlığımı yapan ve yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Emin SÜEL'e, araştırmamın istatistik aşamasında yardımcı olan değerli büyüğüm Doç. Dr. Özden TAŞĞIN'a teşekkür ederim.

Ayrıca Aksaray Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesindeki birbirinden değerli hocalarım Prof. Dr. Hüseyin Ünlü, Doç. Dr. Tarık SEVİNDİ ve Doç. Dr. İbrahim ŞAHİN'e yüksek lisans eğitimimde verdikleri destek ve katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Yine çalışma ölçeklerimi uygulayabilmem için gerekli kolaylığı sağlayan Nevşehir Milli Eğitim Müdürlüğüne, okullardaki değerli idarecilerimize ve araştırmamda bana yardımcı olan Mehmet Uğur KARACA'ya teşekkür ederim.

Son olarak eğitim hayatım boyunca her zaman beni destekleyen ve yanımda olan annem Ümmügülsüm ASLAN'a, babam Arif ASLAN'a ve bu süreçte beni hiç yalnız bırakmayan eşim Hatice Betül ASLAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

Hasan Hüseyin ASLAN

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK ANNE-BABA
TUTUMLARININ ERGEN ÖĞRENCİLERİN DERSE YÖNELİK
TUTUMLARINI YORDAMA GÜCÜ (NEVŞEHİR İLİ ÖRNEĞİ)
(Yüksek Lisans Tezi)

Hasan Hüseyin ASLAN, Aksaray-2018

ÖZET

Çalışma grubunu 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Nevşehir ilinde farklı liselerde okuyan 763'ü kadın, 673'ü erkek olmak üzere toplam 1436 lise öğrencisi ile bu öğrencilerin anne ve babaları oluşturmuştur. Araştırmanın amacı, beden eğitimi dersine yönelik anne-baba tutumlarının, öğrencilerin derse yönelik tutumlarını yordama gücünü belirlemektir. Ayrıca öğrencilerin derse karşı tutumlarının cinsiyet, sınıf düzeyi, okudukları lise türü ile aktif spor yapma değişkenlerine göre; anne-babaların derse yönelik tutumlarının ise anne ve baba görüşleri ve spor yapma değişkenlerine bağlı olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada ilişkisel araştırma modeli kullanılmıştır.

Öğrencilerin ve ebeveynlerinin derse karşı tutumlarını belirlemek için iki farklı ölçek kullanılmıştır. Öğrencilerin tutumlarını belirlemek için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği” ile ebeveynlerin tutumlarını belirlemek için Öncü ve Güven (2011) tarafından geliştirilen “Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımıyla İlgili Ana-Baba Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Analizler, betimsel istatistiklerin yanında bağımsız gruplarda aritmetik ortalamalar arası farka ait t-testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon ve regresyon analizleri ile elde edilmiştir. Yapılan analiz sonuçları SPSS 21.0 programı ile çözümlenmiştir.

Araştırmaya göre öğrencilerin anne-babalarının beden eğitimi dersi tutumlarının olumlu olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ve anne-babalarının beden eğitimi dersi tutumları arasındaki ilişkiye bakıldığında ise aralarında pozitif yönde ve orta seviyede bir ilişki görülmektedir. Yani ebeveynlerin derse karşı tutumları artış gösterdikçe çocuklarının da tutumları olumlu derecede yükselmektedir. Yapılan regresyon analizi sonucunda anne-babaların beden eğitimi dersi tutumlarının çocuklarının beden eğitimi dersi tutumları üzerindeki etkilerinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutum puanlarının %26'sını öğrenci veli tutum puanları açıklamaktadır. Araştırmada çeşitli değişkenlere göre beden eğitimi dersi tutumları incelendiğinde; cinsiyet değişkenine göre erkekler lehine, sınıf seviyesine göre 9. ve 10. sınıflar lehine, okul türüne göre Özel Anadolu Lisesinde öğrenim göre öğrenciler lehine, aktif spor yapma/yapmama değişkenine göre aktif spor yapanlar lehine, anne-babası aktif

olarak spor yapma/yapmama değişkenine göre ebeveynleri aktif spor yapanlar lehine anlamlılık görülmüştür.

Bilim Kodu : 10230761

Anahtar Kelimeler : Beden Eğitimi, Spor, Tutum, Anne-Baba Tutumu

Sayfa Adedi : 59

Danışman : Doç. Dr. Melih Nuri SALMAN

AKSARAY UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
THE PREDICTIVE POWER OF PARENTAL ATTITUDES
TOWARDS THE PHYSICAL EDUCATION LESSON OVER THE
TEENAGE STUDENTS' ATTITUDES TOWARDS THE LESSON
(Example of Nevşehir)
(Master Thesis)

Hasan Hüseyin ASLAN, Aksaray-2018

ABSTRACT

The study group consists of 763 girls and 673 boys in total 1436 high school students, who are studying in various high schools across the city of Nevşehir in 2016-2017 academic year, and their parents. The aim of the research is to identify the predictive power of parental attitudes towards the physical education lesson over the teenage students' attitudes towards the lesson. Besides, it is aimed to analyze the students' attitudes towards the physical education lesson with respect to the variables of gender, class level, the different high schools studied at and doing exercises actively and as for the parents' attitudes towards the lesson, with respect to the variables of parents' opinions and doing exercises. The relational research model is used in the study.

Two different questionnaires were used to determine the attitudes of students and their parents towards the course. In order to specify the student's attitudes, "The physical education and sports attitude scale" developed by Demirhan and Altay (2001) was used, and to specify the parents' attitudes "Attitudes of parents towards participation of their children in physical education classes scale" developed by Öncü and Güven (2011) was used. In addition to descriptive statistics, the analyzes were performed by t-test, one-way analysis of variance, correlation and regression analysis of the difference between the arithmetic means in independent groups. The results of the analysis were analyzed with SPSS 21.0 program.

According to the research, it is understood that parent's attitudes towards the physical education lesson are positive. When the connection between parents' and students' attitudes is considered, we can see a positive and a medium-level connection. In other words, when the attitudes of parents towards the physical education lesson increase positively, children's attitudes also increase positively. According to the regression analysis, it is determined that the effects of parents' attitudes towards the physical education lesson over students' attitudes towards the lesson are statistically significant. %26 of the students' attitude points towards the physical education lesson can be explained with parents' attitude points. When attitudes towards the physical education

lesson are studied in view of various variables in the research; a significance is seen in favor of men in respect to gender variable, in favor of 9th and 10th graders in respect to class level variable, in favor of students studying at a Private Anatolian High School in respect to school type variable, in favor of those doing exercises actively in respect to the variable of doing exercises actively or not, in favor of those whose parents do exercises regularly in respect to the variable of parents' doing exercises actively or not.

Science Code : 10230761

Key Words : Physical Education, Sport, Attitude, Parental Attitude

Page Number : 59

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Melih Nuri SALMAN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vii
ABSTRACT	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Cümlesi	5
1.2. Alt Problemler	5
1.3. Araştırmanın Amacı	5
1.4. Araştırmanın Önemi.....	6
1.5. Araştırmanın Varsayımları.....	6
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	7
BÖLÜM II	8
GENEL BİLGİLER.....	8
2.1. Beden Eğitimi	8
2.2. Spor	9
2.3. Beden Eğitimi Dersinin Genel Eğitim İçindeki Yeri	11
2.4. Türkiye’de Beden Eğitiminin Tarihi.....	12
2.4.1. Osmanlı Devletinde Beden Eğitimi ve Spor.....	13
2.4.2. Genç Osmanlıda Beden Eğitimi ve Spor.....	13
2.4.3. Tanzimat Döneminde Beden Eğitimi ve Spor	15
2.4.4. Meşrutiyette Beden Eğitimi ve Spor	17
2.4.5. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi ve Spor.....	18
2.4.6. Günümüzde Beden Eğitimi ve Spor	19
2.5. Anne-Baba Tutumları	22
2.5.1. Olumsuz Anne-Baba Tutumları	24
2.5.1.1. Otoriter ve Baskıcı Tutum	24
2.5.1.2. Aşırı Koruyucu Tutum.....	25
2.5.1.3. Aşırı İlgisiz Tutum	26

2.5.1.4. Mükemmeliyetçi Tutum	27
2.5.1.5. Dengesiz ve Tutarsız Tutum	28
2.5.2. Olumlu Anne-Baba Tutumları	28
2.5.2.1. Demokratik Anne-Baba Tutumu	29
2.5.2.2. Güven Verici ve Hoşgörülü Tutum	29
BÖLÜM III.....	31
YÖNTEM.....	31
3.1. Çalışma Grubu/ Evren-Örneklem.....	31
3.2. Veri Toplama Yöntemleri	31
3.3. Verilerin Analizi.....	32
BÖLÜM IV	33
BULGULAR.....	33
4.1. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Liseler	34
4.2. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Tutum Ortalamaları	34
4.3. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Tutumları.....	35
4.4. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre Tutumları.....	37
4.5. Öğrencilerin Aktif Olarak Spor Yapma/Yapmama Durumuna Göre Tutumları	39
4.6. Öğrencilerin Anne-Babalarının Spor Yapma/Yapmama Durumuna Göre Tutumları.....	39
4.7. Öğrenci ve Anne-Babalarının Beden Eğitimi Dersi Tutumları Arasındaki İlişki	40
BÖLÜM V.....	42
TARTIŞMA	42
KAYNAKÇA.....	49
EKLER.....	55
ÖZGEÇMİŞ.....	59

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Araştırma Grubuna Ait Betimsel İstatistikler	33
Tablo 2. Araştırma Grubundaki Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Liseler	34
Tablo 3. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları.....	35
Tablo 4. Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları...	35
Tablo 5. Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin T-Testi Analizi	36
Tablo 6. Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin Scheffe Testi Analizi.....	36
Tablo 7. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre Beden Eğitimi ve Spor Dersi Tutumları.....	37
Tablo 8. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin Scheffe Testi Analizi	38
Tablo 9. Öğrencilerin Aktif Spor Yapma/Yapmama Durumuna Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları	39
Tablo 10. Öğrencilerin Anne-Babalarının Aktif Spor Yapma/Yapmama Değişkenine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları	40
Tablo 11. Öğrenci ve Anne-Babaların Beden Eğitimi Dersi Tutum Puanları	40
Tablo 12. Öğrenci ve Anne-Babaların Beden Eğitimi Dersi Tutum Puanları Arasındaki Korelasyon Analizi	41
Tablo 13. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin Regresyon Analizi	41

BÖLÜM I

GİRİŞ

Eğitim kurumları başta bireyler olmak üzere toplumun sağlıklı bir gelişim gösterebilmesi için sorumluluğa sahip olan mekanizmaların başında gelmektedir. Bunun önceliği ise bireylerin mutlu ve huzurlu olmasında saklıdır. Bireylere beden, ruhen, zihnen ve sosyal olarak gelişim gösterebilmeleri için okul öncesinden başlayarak, ilköğretim, ortaokul ve liselerde farklı amaç ve kazanımlara sahip çeşitli dersler seçmeli ve zorunlu olarak verilmektedir. Bu derslerden birisi olan beden eğitimi ve spor dersi diğer dersleri farklı düzeylerde etkileyen ve destekleyen bir ders olup; eğitimin genel amaçlarına tam olarak ulaşabilmesi için büyük bir öneme sahiptir (Aracı, 1999; Demirhan, 2006; Alpaslan, 2008).

Beden eğitimi; bireyin oyun, jimnastik ve fiziki çalışmalar aracılığıyla beden, ruhen, zihnen çevik ve ruhen dinç olabilmesi; toplum yasalarına ayak uydurarak başkalarıyla ilişkilerinde iyi örnek verebilmesi, insani değerlerin farkında olan, yardımsever ve karakterli bir birey olabilmesi için Milli Eğitimin genel amaçlarına uygun şekilde yapılan faaliyetlerdir. Spor ise; gerçek başarının elde edilebilmesi ve en üst düzeyde devam ettirilebilmesi için bedenin eğitilmesi amacıyla yapılan çalışmaların branşlar özelinde indirgenerek daha somut, yarışmacı ve kendine has kurallara sahip, profesyonel seviyede enerji harcandığı için fiziksel, zihinsel ve ruhsal gelişim sağlayan teknik çalışmalar bütünüdür (Aracı, 1999; Açıkan, İlgin ve Erhan, 1997).

Çocuklar beden eğitimi ve spor çalışmaları sayesinde birçok kazanım elde ederler. Psikomotor becerileri sayesinde hareketli bir şekilde eğlenmeyi ve sağlığını korumayı, duyuşsal ve sosyal becerileri sayesinde başkalarıyla yardımlaşmayı, yendiğinde kendisiyle gurur duyarak yenildiğinde de bunu kabul ederek başkalarını tebrik edebilmeyi öğrenirken; zihinsel becerileri sayesinde de problem durumunda çözümler üretmeyi ve farklı stratejiler uygulamayı öğrenir.

Günümüzde gelişen teknoloji ile dünya düzeni zamanla birçok bilim alanını etkilemiştir. Bu etkileri yoğun bir şekilde yaşayan bilimlerden birisi de beden eğitimi ve spor bilimidir. Toplumu oluşturan bireylerin hayatlarının neredeyse her aşamasında ihtiyaç duyduğu ve diğer temel ihtiyaçlarından ayıramadığı önemli bir toplumsal kurum olan beden eğitimi ve spor; insanlığın ilk yıllarından günümüze kadar bilerek ya da bilmeyerek, farkında olarak ya da olmayarak hayatının belirli bölümlerinde yer almıştır. Toplumun temel yapıtaşı olan bireyin başta fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden olmak üzere çok yönlü gelişimi için önemli bir konumda olan beden eğitimi ve sporun başlangıcı, insanoğlunun geçmişte hayatını devam ettirebilmek için çeşitli fiziksel mücadele içinde olması, avını yakalamak için koşması, belirli yerlere tırmanması ve yapmış olduğu birçok fiziksel devinime dayanmaktadır (Taşgın ve Tekin, 2006). İşte bu doğrultuda bireyin doğası gereği özünde bulunan saldırganlık özelliğinin kontrol edilebilmesi için farklı etkinlikler aracılığıyla içinde bulunduğu topluma adapte olabilmesine imkân sağlayan, yine bireyin fiziksel ve zihinsel gelişmesine katkı sağlayan faaliyetleri beden eğitimi ve spor olarak tanımlayabiliriz (Fişek, 1980).

Okullarda işlenen beden eğitimi dersinin daha etkin ve aktif hale getirilmesi için çeşitli etkenler mevcuttur. Bu etkenlerin başında bireyin, bir bütün olarak gelişimine katkı sağlayan beden eğitimi ve spor dersini sevmesi ile ders için psikomotor, bilişsel ve duyuşsal hazır bulunuşluğunun bulunması gerekmektedir. Derse karşı olumlu duygu ve düşüncelere sahip olunmasının öğretmen ile öğrencinin ders için güdülenmesinde önemli bir payı vardır (Demirhan ve Altay, 2001). Öğrencinin bir dersi benimseyebilmesi, hayatının bir parçası haline getirebilmesi ve başarılı olabilmesi için en önemli noktaların başında dersi sevmesi gelmektedir. Derse güdülenen ve ders için hazır bulunuşluğu olan öğrenci derste daha aktif ve istekli olacağı için, kazanımlara ulaşması da bir o kadar kolay olacaktır. Sınıf ve ders ortamından olumsuz uyaranların çıkartılarak öğrencinin ilgisini çekecek şekilde oluşturulan eğitim-öğretim ortamlarında öğrencinin derse katılımı ve derse karşı sahip olduğu duyguları daha olumlu olmaktadır.

Bireyin bir konu hakkındaki duygu ve düşünceleri, hayatında önemli bir yer tutar. Bireyin farklı kişilere, nesnelere veya durumlara karşı nasıl davranması konusunda onu etkileyen içsel ya da dışsal kaynağa tutum denmektedir (Başer, 2009; Üstüner, 2006).

Alport ve Kanz tutum hakkında kavramsal olarak çalışma yapan ilk düşünürler olarak bilinmektedir. Alport tutumu, “bireyin farklı durumlar karşısında alacağı kararları ve

göstereceği davranışları şekillendiren, birey üzerinde hâkim olan bilişsel ve duyuşsal itici bir güç” olarak belirtirken; Kaniz ise “bireyin yakınında olan nesne veya simgeler hakkında iyi ya da kötü olarak yaptığı içsel muhakeme yeteneği” olarak belirtmiştir (İnceoğlu, 2010).

Bireylerin bir konu hakkında sahip oldukları bilgi, beceri ve deneyimler kişiyi o konuya ait davranışları göstermede yeterli kılmasına rağmen; birey eğer konuya karşı olumlu tutum içinde olmaz ve gerekli güdülenmeyi göstermez ise davranışı gerçekleştirmek için yeterli gayreti gösteremeyebilir. Bu yüzden öğretme-öğrenme denkleminde öğrencilerden beklenen davranışların görülebilmesi için uygun ortam hazırlanmakla birlikte bireyin olumlu tutumları arttırılmalı ve geliştirilmelidir. Çünkü öğrenciler okul yaşamları boyunca öğretmenleri, arkadaşları, dersleri ve okul yaşantılarına olumlu tutum geliştirir, okuldaki kuralları benimser, arkadaşlarıyla dayanışma ve işbirliği içinde çalışıp onlara saygı ve sevgi göstererek boş vakitlerini nasıl değerlendirebilecekleri hakkında bilgi ve deneyim sahibi olurlar (Şişko ve Demirhan, 2002). Eğitim-öğretim programları geliştirilirken bireyin daha aktif olacağı, okulu ve sınıfı daha çok severek sahiplenmesini sağlayacak, sorumluluk almaktan çekinmeyeceği, diğer öğrencilerle etkileşim ve işbirliği içinde olmasını sağlayacak etkinliklere sık sık yer verilmelidir. Böylece birey okul ve eğitimi bir zorunluluk olarak görmekten ziyade, aksine hem eğlenip hem de severek yeni öğrenmeler gerçekleştirebileceği bir ortam olarak kabul edecektir. Bu da tam öğrenmenin ve belirlenen kazanımlara ulaşmanın öncelikli basamaklarından biridir.

Öğrencilerin tutumlarını etkileyen birçok etken vardır. Bunlardan bir tanesi de anne ve babalarının belli bir konuda sahip oldukları fikir ve tutumlardır. Çocuklar için ebeveynlerinin davranışları ve söyledikleri her şey değerlidir. Belirli bir çağa gelene kadar en iyi kahramanları ebeveynleri olup; gelişimleri için de en büyük sorumluluk yine anne-babalarına aittir.

Bulunduğu toplumun özelliklerini en iyi şekilde taşıyan, toplumun en temel ve en önemli yapısı olarak aile; geçmişten bugüne kadar sahip olduğu gelenek, görenek, dini inanışlar başta olmak üzere kültürel ve sosyal değerleri en doğal haliyle yansıtmaktadır. Bireyin sahip olduğu aile ortamı hem gelişimi için gereken bakımı ve duygusal ihtiyaçları karşılama, hem de bireyin doğumundan ölümüne kadar ki süreçte fiziki ve sosyal çevresine uyum sağlaması konusunda en büyük yardımcısıdır. Toplumla olan ilişkisini, değer yargılarını, kendi özgüvenini, kendini yönetmeyi ve kendini ifade etmeyi ilk olarak aile

içinde ebeveynlerle olan ilişkilerinden öğrenen çocukların kendilerine örnek almak istediği en iyi kahramanları yine kendi ebeveynleridir (Yaş, 2012; Yavuzer, H. vd., 2013).

Birey doğumuyla beraber eğitim-öğretim çağına kadar ebeveynleri ve yakın çevresiyle iç içedir. Ebeveynlerini izleyerek, onların davranışlarını, hal ve hareketlerini, konuşmalarını, yemek yeme alışkanlıklarını, hobilerini, boş vakitlerini nasıl değerlendirdiğini ve hayat görüşleri dâhil olumlu ya da olumsuz gördüğü birçok temel özellik ve ihtiyaçlarını burada öğrenir. Bu yüzden ebeveynlerinin spor yaptığını gören çocuk, spora yatkın olurken; anne-babasının düzenli kitap okuduğu bir aile içinde büyüyen çocuk da kitap okumak isteyecektir (Öztürk, 1998).

Çocukların sevdikleri bir davranışı yapmak için aile içinde gördükleri destek, onları davranışı yapma konusunda daha istekli hale getirecektir. Aynı şekilde aile bireylerinden alacağı olumsuz bir tepki de yine çocuğun isteğini kırarak, davranıştan uzaklaştıracaktır. Psikomotor beceriler açısından bakılacak olursa; çocuğunun hareket isteğine ve performansına olumlu tepki ve destek veren aileler çocuklarının fiziksel hareketlerin yanında, araştırmacı yeteneğini, bağımsızlığını pekiştirerek daha da kalıcı öğrenmeler için uygun ortamlar sunmuş olurlar. Bu destek, çocuğun psikomotor becerilerini keşfetmesinin yanında bunları tekrarlama ve çeşitlendirme becerisini kazanmasına da yardımcı olmaktadır (Erbaş, Güçlü ve Zorba, 2012).

Ebeveynlerinin bu tür etkinlikler hakkındaki görüş ve düşünceleri ile çocuklarına vermiş oldukları destek, çocuklarının bu etkinliklere katılmak isteyip istememeleri noktasında büyük bir öneme sahiptir. Ama kabul edilmelidir ki ülkemizde birçok ebeveyn çocuklarının bu etkinliklerde yer almasını olumlu karşılamadığı için çocuklarına destek vermemektedir. Ülkemizde beden eğitimi ve spor kavramının hak ettiği değeri görmemesi, toplumda hâkim olan beden eğitimi ve sporun okul başarısını olumsuz etkilediği ve çocukların sakatlanmalarına sebep olduğu gibi birtakım yanlış düşünceler çocuklarına bu konuda destek vermemelerinin nedenleri arasında sayılabilir. Fakat ailelerin spor konusunda daha bilinçli olduğu gelişmiş toplumlarda, spor alanında yapılan birçok çalışmaya ailelerin katılımları sağlanarak bilinçlenmeleri sağlandığı için bu tür sorunlar daha az görülmektedir. Ailelerin spor hakkındaki olumlu düşünceleri, spora bakış açıları ve bizzat spor faaliyetlerine katılmaları çocuklarının düşüncelerini olumlu etkileyecektir. Bu yüzden toplumun ve ebeveynlerin beden eğitimi ve spor konusundaki düşüncelerinin

olumlu hale getirilmesi için yapılacak çalışmalar, çocuklarının da spora katılımında önemli bir faktör haline gelecektir (Güven ve Öncü, 2006; Öztürk, 1998).

Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin daha uygulamaya dönük olarak aileleri de içerisine alacak şekilde etkinliklerle zenginleştirilmesi, ailelerin sahip olabileceği olumsuz düşüncelerin de olumluya dönmesine katkı sağlayacaktır. Okullarda bulunan spor kulüpleri aracılığıyla yapılan topluma hizmet uygulamalarında veliler sisteme dâhil edilebilir, onların da spor yapmalarını sağlayacak projeler uygulanabilir. Bu sayede ailesinin beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu bir tavır sergilediğini gören öğrenci, ailesinden alacağı destekle birlikte beden eğitimi ve spora ayırdığı zamanı ve bu etkinliklerden alacağı hazzı daha da artırabilir.

1.1. Problem Cümlesi

Farklı ortaöğretim kurumlarında okuyan ergen bireylerin beden eğitimi dersi hakkında sahip oldukları tutum ile anne ve babalarının beden eğitimi dersine karşı tutumları arasında çeşitli değişkenlere göre herhangi bir ilişki mevcut mudur?

1.2. Alt Problemler

-Cinsiyet değişkenine göre ergen bireylerin derse karşı tutumları istatistiksel olarak farklılık gösterir mi?

-Okudukları sınıf düzeyine göre ergen bireylerin derse karşı tutumları istatistiksel olarak farklılık gösterir mi?

-Öğrenim gördükleri lise türüne göre ergen bireylerin derse karşı tutumları istatistiksel olarak farklılık gösterir mi?

-Ergen bireylerin aktif olarak spor yapıp-yapmama değişkenine göre tutumları istatistiksel olarak farklılık gösterir mi?

-Ebeveynlerinin aktif olarak spor yapıp-yapmamalarına göre öğrencilerin derse karşı tutumları istatistiksel olarak farklılık gösterir mi?

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırmada, ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersi hakkında sahip oldukları olumlu ya da olumsuz düşüncelerin, ergen bireylerin derse karşı tutumları üzerinde etkili olup-

olmadığını belirlemek amaçlanmaktadır. Araştırmada ayrıca ergen bireylerin derse yönelik tutumlarını cinsiyet, sınıf düzeyi, okul türü ve aktif spor yapma durumlarına; anne-babalarının derse yönelik tutumları ise anne ve baba görüşleri ile aktif spor yapma durumlarına bağlı olarak incelenmesi hedeflenmektedir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Ortaöğretim kurumlarında da diğer kademelerde olduğu gibi çeşitli sebeplerden dolayı beden eğitimi ve spor dersinin uygulama bakımından önemsenmediği bir süreç yaşanmaktadır. Haftalık ders saatlerinin yetersiz oluşu, tesis ve malzeme yetersizliği, velilerin derse bakış açıları, öğrencilerin her eğitim kademesinde girmek zorunda oldukları akademik sınavlar ile beden eğitimi ve spor dersi hakkında toplumda hâkim olan olumsuz düşünceleri dersin önemsenmemesinin nedenleri arasında sayabiliriz. Bütün bu olumsuzluklara rağmen beden eğitimi ve spor dersi öğrenciler tarafından en çok sevilen ve seçilen dersler arasında yer almaktadır (MEB, 2000).

Beden eğitimi dersinin gereken önemi görmemesinin temelinde ise anne-babaların derse bakış açıları ve ders hakkındaki düşünceleri ayrı bir yer tutmaktadır. Toplumun en küçük yapı taşı olan aile; çocukların bütünsel gelişimi açısından en önemli merkezdir. Çocuk yeni bilgileri ve davranışları ilk olarak ailede öğrenir. Nasıl ki kitap okuyan ebeveynlerin çocukları kitap okumaya ilgi duyuyorsa; aynı şekilde spor yapan, beden eğitimi dersi hakkında olumlu düşüncelere sahip olan ebeveynlerin çocuklarının da spora daha ilgili olmaları beklenir. Çünkü ailesi tarafından spor yapma konusunda teşvik edilen, cesaretlendirilen çocuklar daha fazla fiziksel aktivitelere katılmakta, becerilerini keşfetmekte ve geliştirmektedir (Erbaş vd. 2012).

Literatürde öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarını inceleyen birçok çalışma mevcuttur. Fakat çalışmamızda öğrencilerin derse karşı tutumları ile anne ve babaların derse karşı tutumları arasındaki ilişki incelendiği için literatüre fayda sağlaması beklenmektedir. Elde edilen sonuçların hem alanımız için hem de milli eğitim bakanlığı ile velilerin dersimize bakış açılarında olumlu bir değişim sağlayacağı düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Varsayımları

-Kullanılan ölçeklerin verileri elde etmede yeterli olacağı varsayılmaktadır.

-Örnekleme olarak alınan öğrencilerin evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

-Araştırmamıza katılan öğrenci ve velilerin gerçek görüş ve düşüncelerini yansıttıkları varsayılmaktadır.

-Araştırma için elde edilen kaynak ve verilerin yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Nevşehir merkezdeki çeşitli ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrenciler ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

2.1. Beden Eğitimi

Bir milletin sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel yapısını şekillendiren temel etkenlerden birisi de beden eğitimi ve spor kavramıdır. Bu yüzden iç ve dış dinamiklere bağlı olarak toplumlarda kendisine her zaman yer bulmuştur. Ülke refahını artırmak, dış politikada ülkemizi en iyi yerlere getirmek ne kadar önemliyse; milletimizin temel özelliklerini yansıtan milli bir beden eğitimi ve spor kültürü oluşturmak da bir o kadar önemlidir.

Beden eğitimini farklı etkileri yönünden inceleyecek olursak; iki ana başlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan birincisi, içinde kuvvet, dayanıklılık, çeviklik, sürat ve nesne kontrolü gibi özellikleri bulunduran psikomotor ana başlığı iken; ikincisi de bu yeterliklere sahip olan bireyin kendini anlama, harekete geçmek için istekli olma, bireysel ve sosyal açıdan daha kaliteli ilişkiler içinde olabilme ve en sonunda da bütün bu özelliklerin toplamının kişide oluşturduğu mutlu olabilme yetisinin de içinde bulunduğu ruh sağlığı ana başlığıdır. Beden eğitimi bir başka yönüyle kişinin toplumsal kurallara uyum sağlayabilen, farklı fikirlere saygı duyabilen, doğruyu ve yanlış ayırt edebilen, başarılı olmak için çabalarken başarısızlık durumunda da başarısızlığın nedenlerini araştırabilme yeteneğine sahip bilinçli bir birey olmasını sağlayan en önemli etkenlerden biridir (Harmandar, 2004).

Tamer (1987) beden eğitiminin temelinde kişinin hareket etmeyi yine hareket ederek yani uygulama yoluyla öğrenmesini, bu psikomotor becerileri de belirli bir plan ve program sayesinde bir hayat felsefesi gibi yaşamının vazgeçilmez bir parçası haline getirebilme ve ahlaki ve milli yönden iyi bir vatandaş olabilme becerisi olduğunu belirtmektedir.

İnsan davranışlarının da bilimsel verilerle açıklanması ve desteklenmesi gerektiğini belirten Ketten (1993)'e göre de insanların kabiliyetleri, ilgi ve ihtiyaçları göz önünde

bulundurularak beden, ruhen, sosyokültürel ve duyuşsal yönleriyle kendini ifade edebilen birey olmasına yardımcı olan en büyük etkenlerden birinin beden eğitimi olduğunu belirtmiştir.

Kavramsal olarak beden eğitimi kişinin bedensel, zihinsel ve ruhsal sağlığının geliştirilmesi için organizmanın bütünlük ilkesine dayalı olarak tüm kişiliğin eğitimi amaçlayarak yapmış olduğu sistemli faaliyetlerdir” şeklinde tanımlanmaktadır (Aras, 2013; Alparslan, 2008).

Beden eğitimi ile ilgili birçok farklı tanım yapılmıştır. Dördüncü beş yıllık kalkınma planında yapılan tanımlardan ilkinine göre; sosyoekonomik ve sosyokültürel kalkınmanın sağlanmasında başlıca etken olan bireyin fiziksel ve ruhsal yönden geliştirilmesi amacıyla yapılan faaliyetler olarak tanımlanırken; diğesinde ise oyun, jimnastik gibi eğitici, kişinin tüm yönleriyle gelişimini sağlayan ve bedensel etkinlikler aracılığıyla yapılan eğitici faaliyetler olarak ifade edilmektedir.

Beşinci beş yıllık kalkınma planında ise; bireyin bütün bir şekilde gelişimini sağlayan bedensel, ruhsal ve zihinsel bileşenlerin, kişinin içinde bulunduğu gelişimsel dönem ile toplumun göz önünde tutularak kişisel verimliliğin en üst düzeye çıkarılması için yapılan faaliyetler beden eğitimi olarak tanımlanmıştır.

2.2. Spor

Desport, disport kelimelerinden türeyen spor kavramı; oyunla yarışmanın iç içe olduğu, çeşitli psikomotor yeteneklerin fark yarattığı ve kazananların ödüllendirildiği, yüksek düzeyde ve ağır mücadeleler gerektirdiği için sistemli ve programlı bir şekilde yoğun bir çaba isteyen uğraş, oyalanma, boş zamanları değerlendirme, eğlenme ve işten uzaklaşma anlamlarına gelmektedir. Spor alanında elde edilen veriler ilk insansı yaratıkların bundan 2-3 milyon yıl önce yaşamlarını devam ettirebilmeleri ve hayatta kalabilmeleri için doğayla ve insanla birtakım mücadele içinde olduklarını göstermektedir. İlk olarak bilek ve kol gücünü kullanırken, daha sonraları okla yay, ardından da kılıç kullanan insanlar, yırtıcı hayvanlarla da göğüs göğüse mücadeleye girmektedir. “Savunma-saldırı” kökenli olan bu mücadeleler çeşitli spor branşları için de ilham kaynağı olmuştur. Örnek olarak güreş sporu insanların zamanında birbirleriyle güç gösterisi için yapmış oldukları mücadeleler sonucu ortaya çıkmıştır. Yine hayvanları avlamak için kullanılan ok tekniği bugün okçuluk sporu ile karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca yapılan arkeolojik çalışmalar sonucu geçmişi M.Ö.

3000’li yıllarda tarihin ilk devletlerinden olan Sümer ve Mısır’a dayanan boks, cirit, eskrim vb. gibi ‘temas sporları’ bu hayat-memat mücadelesinin barışçıl benzetimleri olarak şekillendiği görülmektedir (Fişek, 1985).

Erkal’a göre spor; kişinin sahip olduğu kabiliyetlerini artıran, belirli bir program dâhilinde ferdi veya takımlar olarak, bazı zamanlarda veya tam zamanlı olarak yapılabilen; kişileri sosyalleştiren, toplumla bütünleşmesini sağlayan; kişinin bedensel, zihinsel ve ruhsal gelişimine yardımcı olan dayanışmacı, rekabetçi ve kültürel bir olgudur. Belirli kurallar içerisinde yapılan, fiziksel beceri ve yeteneklerin kullanıldığı yarışmalarla, bazı yönleriyle işe bazı yönleriyle de oyuna benzeyen, yaşadığımız toplumumuz çeşitli özelliklerini yansıtmalarının yanında, içinde farklı fikirlerin de yer alması sayesinde toplumların birbirleri ile ilişkiler kurmasına ve geliştirmesine yardımcı olmuştur. Sporu sadece insanların birbirleri ile olan fiziksel aktivitelerinden ibaret olarak kabul etmek yanlıştır. Spor aynı zamanda, kişinin bir bütün olarak gelişimini sağlamakla birlikte; ruhunu, zihnini, ahlakını, sosyal yeteneklerini ve kişiliğini de destekleyen faaliyetler olarak bilinmektedir (Erkal, 1982).

İçinde yarışma ruhunun da olduğu planlı ve sistemli faaliyetler bütünü olarak kabul edilen spor kavramını; günümüz dünyasında kozmetik, estetik ve sağlıklı olmak amacıyla yapılan çalışmalardan, yani egzersizden ayıran birçok özellik vardır. Sporu egzersizden ayıran en temel özellik ise bireyin spor sayesinde bir yarış ortamı içinde olması ve bu sayede yeteneklerini test etme fırsatını bulmasıdır. Herhangi bir yarışma amacı olmayan, süreklilik göstermeden yapılan bedensel aktiviteler egzersiz olarak tanımlanır ve sağlık, sosyal katılım ya da fiziksel güzellik gibi çeşitli çalışma dışı amaçlar taşıyabilir (Talimciler, 2010).

Beden eğitimi ve spor kavramları her zaman birbiriyle ilişki içinde olan, birbirini devamlı etkileyen iki farklı kavramdır. Fakat birbirlerine bu kadar benzemelerine rağmen aralarında farklar da bulunmaktadır. Sporun bir yarışma olması ama beden eğitiminin yarışma olmaktan ziyade bedenin bütününe geliştirmeye dönük çalışmalardan oluşması, sporun ekonomik bir reklam aracı olmasıyla birlikte beden eğitiminin böyle bir amaç gütmemesi, sporun beden eğitime göre meslek olması, sporda kazanmak, kaybetmek ve rekabet varken; beden eğitiminde bu gibi kavramların olmaması aradaki farklardan bir kaçıdır.

2.3. Beden Eğitimi Dersinin Genel Eğitim İçindeki Yeri

Milletlerin geleceği, yetiştirmiş oldukları gençlerin bedensel, zihinsel ve ruhsal olgunluklarının yanında sahip oldukları yeteneklere de bağlıdır. Eğitim, medeniyetin teminatı olarak kabul edildiği için kendisinden beklenen bazı görevler vardır. Bireylerin sahip oldukları yeteneklerini keşfetmelerini sağlayarak en yüksek gayretle bu yeteneklerin üst düzeyde geliştirilmesine uygun şartları sağlamak bu görevlerden bazılarıdır. Kişinin çok yönlü ve bütünsel gelişimi çağdaş eğitimin en önemli amaçları arasındadır. Çağdaş eğitimden beklenen başarı, farklı zekâ alanlarını destekleyen etkinliklerle mümkün olacaktır (Aracı, 2000).

Genel eğitimin en önemli dinamiklerinden birisi olan beden eğitimi, fiziksel etkinlikler aracılığıyla insanın çok yönlü olarak bütünsel gelişimine hitap eden bir alandır. Genel eğitim ve beden eğitiminin amaçları arasında paralellik olması, beden eğitiminin genel eğitimi destekler nitelikte bir yapıda olması, geniş kas etkinlikleriyle kişisel ve toplumsal olarak sayısız faydası olması, kişilik gelişiminde eğitime destek olması ve kişiye oyun, serbest zaman etkinlikleri gibi faaliyetler ile zamanını etkili kullanabilme becerisi gibi birçok kazandırabilmesi yönünden genel eğitim için özel bir konumdadır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2.maddesine göre; toplumların gelişmesi ve ileriye götürülmesinde en önemli faktör olan bireyin, zihnen ve fikren zeki, bedenlen dinç, ruhen olgunlaşmış, bedeninin uzun yıllar boyunca sistemli bir şekilde eğitilmesinin kendisi için ne kadar önemli olduğunun farkında olan ve beden eğitimini hayatının vazgeçilmez bir parçası haline getirebilecek yeteneğe sahip bireyler olabilmelerine katkı sağlamak esastır. Böyle bir gelişim ise, ilkokuldan başlayarak öğretim kurumlarının hepsinde planlı ve sistemli bir şekilde yapılması sağlanan beden eğitimi ve spor programlarıyla mümkündür (Oral ve Şentürk, 1998; Karslı, 2005).

Modern eğitim sisteminin temel amaçlarından birisi de bireylerin psikomotor, bilişsel, duyuşsal ve sosyal yetenekleri başta olmak üzere bütünsel bir gelişim göstermesini sağlamaktır. Bireyin zihinsel ve akademik gelişimini tam olarak sağlayabilmesi, yine bireyin bedensel gelişimini sağlamasıyla mümkün olduğu için modern eğitimin temel felsefesine uygun bir şekilde bu alandaki faaliyetlerin artırılması önemli görülmektedir. Bedenin eğitilmesi öğrencilerin bir bütün halinde gelişimini amaçlayarak, ahlaki değer yargıları olan, kişilik gelişimi oturmuş ve hayata anlamlı bakabilen bireyler olabilmelerine

yardımcı olduğu için, genel eğitimin duyuşsal aşamalarına da katkıda bulunmaktadır (Kangalgil, Hünük ve Demirhan, 2006; Başoğlu, 1995).

2.4. Türkiye’de Beden Eğitiminin Tarihi

Tarihin her döneminde insanlar günlük hayatlarını devam ettirebilmek ve hayatta kalabilmek için birçok şeye ihtiyaç duymuştur. Kendilerine bir yurt edinebilme, barınma, yaşama, karınlarını doyurma vb. gibi hayati öneme sahip konularda başka topluluklarla mücadele içinde olmuşlardır. Türklerde bu durum daha milli bir özellik olarak görülmektedir. Tarihte Türkler yiğit, güçlü, fetih ve askeri konularda üstün bir millet olarak bilinmektedir. Bu yüzden ilk Türklerde savaşçı özelliğın olduğu sporlar temel alınmıştır.

Türkler Avrupa’nın henüz medeniyetten uzak olduğu, savaşların beden gücüne dayandığı dönemlerde yaptıkları sporlar aracılığıyla bedensel ve zihinsel yönden de savaşa hazırlanmaktaydı. Bu yüzden gerek doğal koşullara karşı yapılan mücadelelerde gerekse düşmanla yapılan savaşlarda sporun değerini çok iyi anlamışlar ve özellikle çocuklar ile gençlerin güçlü ve sağlıklı olmaları için bedenın eğitilmesine ve spora önem vermişlerdir. Çünkü toplumlar arasında süre gelen mücadelelerden dolayı askeri kapasitelerini geliştirmeleri ve ani gelişecek olaylara karşı hazır bulundurmaları gerekmektedir. Fiziksel gücün ön planda olmasından dolayı avcılık, binicilik, okçuluk, güreş, atıcılık, ağırlık kaldırma ve atma, kayak, yüksek ve uzun atlama, kılıç, cirit, polo gibi sporlar Türklerin çok eski zamanlardan beri yapa geldikleri ve kültürlerinin bir parçası haline gelen spor dalları olmuştur (Güven, 1992).

Çocuklarının kuvvetli ve askeri yönden yetenekli olmasını önemseyen milletlerden birisi de Türklerdir. Hunlar çocuklarının küçük hayvanlara binerek ellerindeki ok ve yayla hayvan avlamalarını sağlamak için yapılan talimlere önem verirlerdi. Bu sayede çocuklarının fiziksel olarak gelişimini sağlayarak zorlu doğa koşullarına da uyum sağlayabildiklerine inanırlardı. Toplumun saygı duyduğu güçlü ve bilge yetişkinler bu eğitimlerde öğreticilik yaparlardı. İslamiyet’ten sonra da bedenın eğitilmesine ve güçlendirilmesine büyük önem verildiği bilinmekte olup; İbn-i Sina tarafından da planlı ve programlı olarak yapılan fiziksel çalışmaların bireyi hastalıklardan koruma konusunda önemi vurgulanmıştır (Bilge, 1989).

Selçuklulardaki (1040-1299) beden eğitimi ve spor anlayışına bakıldığında zaman ise Eski Türklerin beden eğitimi ve spor anlayışının bir devamı olduğu görülmektedir. Oğuz töreleri ve beden eğitimi anlayışı fazla bir değişime uğramadan Selçuklulara kadar uzanır. Alplik töresi de bunlardan birisidir. Selçuklularda alplik, yiğitlikten daha üst bir basamaktır. Bir yiğidin alp olabilmesi için bazı şartları taşıması gereklidir. Yiğitlerin cesur, kuvvetli, gayretli olması, iyi bir ata, özel elbiseye, ok-yay ve kılıca sahip olması, dostu, arkadaşı ve sevdiği bir eşinin olması bu şartlardan bazılarıydı. Eski Türklerde olduğu gibi Selçuklular da beden eğitilmesini ve her türlü duruma karşı hazır bulunmasını önemser; bir yandan at binmeye, diğer yandan da silahların her türlüünü iyi kullanmaya önem verirlerdi. Selçuklularda yer alan “savaş eğitiminin sporlaşması” fikri Hititlere göre daha öncelikli bir hal almış ve bu anlayış Osmanlı İmparatorluğuna da aynen yansımıştır (Bilge, 1989; Fişek, 1985).

Osmanlı öncesi Eski Türklerde beden eğitimi ve spor yapısının birbirleriyle benzer özellikler göstererek, savaşçı ruhun etkisiyle ortaya çıktığını söylemek mümkün olup; askeri ve sportif amaçlı yapılan beden faaliyetlerinin birbirlerinden ayrılamayacak kadar iç içe olduğu görülmektedir.

2.4.1. Osmanlı Devletinde Beden Eğitimi ve Spor

Osmanlı Devleti Türklerin tarihte kurmuş olduğu önemli devletlerden birisidir. Asya, Avrupa ve Afrika'ya kadar geniş topraklarda uzun süre hüküm sürmüş olmaları, ataları gibi beden, zihnen ve ruhen kuvvetli olmalarından dolayıdır. Beden eğitimi ve spor faaliyetleri Osmanlı devletinde de diğer Türk devletlerinde olduğu gibi askeri eğitimlerle iç içe verilmeye başlanmıştır. Genellikle savaş teknikleri içinde olan binicilik, atıcılık ve birebir muharebe alanında askerlere fayda sağlayacak sporlar yaptırılmıştır. Bu eğitimler kışlada verildiği gibi daha sonra yaygınlaşarak okullarda, jimnastik hanelerde ve tekkelerde verilmiştir (Bilge, 1989).

2.4.2. Genç Osmanlıda Beden Eğitimi ve Spor

Geçmişteki Türk Devletlerinde görüldüğü gibi Osmanlıda da ülke güvenliğinin sağlanması ve askerlerin ani gelişecek saldırılara karşı hazır durumda olmaları için beceriye, güce, kuvvete ve yeteneğe dayanan faaliyetlere önem verilmiş olup; beden gücüne dayanan çalışmalar daha da arttırılarak sistemli hale getirilmiştir. Osmanlıda kuruluştan itibaren

bedenin eğitilmesi ve güçlendirilmesi amacıyla gençlerin yeteneklerinin tespit edilerek sporla iç içe olmaları için birçok tesis yapılmıştır (MEB, 2017). Osmanlı Devletinde spor alanındaki kurumlar;

-Spor Tekkeleri: Günümüzdeki branşlara ait kamp eğitim merkezleri, Türkiye Olimpiyatlara Hazırlık Merkezi (TOHM) gibi bir yapıda olup, sporculara alanında uzman öğreticiler tarafından eğitim verilen spor okulları konumundadır.

-Spor Vakıfları: Bu sistemde esnaf ve sanatkâr teşkilatı olan Ahilik Teşkilatlarının spor alanında düzenlediği organizasyon ve yaptığı faaliyetlerle çocukların ve gençlerin iyi birer sporcu olabilmeleri için gönüllü olarak kurulmuş olan vakıflar olup, bu vakıfların gelirleri ise vakıf bünyesindeki sporcuların daha iyi eğitim almaları için harcanırdı.

-Spor Faaliyetleri Organizatörlüğü: Bu kurum, spor tekkelerinin ve vakıflarının bünyesinde yapmış olduğu çalışmalarla yetiştirdiği sporcuların birbirleriyle yarışmalarını sağlamak için yarışmalar organize eden kurumdur. Bu konuda en yaygın örnek Kırkpınar Güreşleri ve Ağalık Kurumu olarak gösterilebilir (Alpman, 1972).

Osmanlı Devletinde sporun devamlılığını sağlamak adına tekkeler büyük öneme sahiptir. Okçulukla uğraşan sporculara okçuluk tekkesinde, güreş yapan sporculara da güreş tekkelerinde kendi alanlarına ait eğitim ve teknikler uygulamalı bir şekilde öğretilirdi.

Osmanlı Devletinde sporun devamlılığını sağlamak adına tekkeler büyük öneme sahiptir. Spor amaçlı faaliyet gösteren tekkelerde okçuluk ve güreş branşlarında şampiyon sporcuların gayet sistemli ve programlı antrenman metotlarıyla idman yapmalarının yanı sıra kişisel ihtiyaçları da dikkatli bir şekilde karşılanırdı. Usta idmancılardan gözetiminde hazırlatılan besin değeri yüksek yemeklerle beraber uyku düzenleri de belirli bir program dâhilinde planlanırdı. Orhan Gazi sporu çok sevdiği için boş zamanlarında spor yapar, gençlerin spor yapmaları için de gerekli desteği verirdi. Özellikle Bursa'da bulunan birçok toprağı çeşitli spor yarışmalarının yapılabilmesi için sporcuların kullanımına açarken; bayramların, atlı sporların ve diğer birçok yarışmanın bu alanlarda yapılmasıyla birlikte sporun halkın gözündeki değeri daha da artmıştır (MEB, 2017).

Fatih Sultan Mehmet Han devrinde Enderun'da dünyada ilk defa bir spor okulu niteliği taşıyan güreş okulu açılmış ve bu okulda zamanın güçlü pehlivanları yetiştirilmiştir. Sultan 1.Mahmut döneminde de Enderun spor ve musiki akademisi haline getirilmiştir. Devlet kademesinde yükselebilmek ve gözde bir birey olabilmek için gençlerin spor yapmaları

önemliydi. Bu yüzden Osmanlı toplumunda spora verilen değer yüksek olduğu için halkın yaşamında da önemli bir yere sahipti. Haftanın bazı günleri Okmeydanı'nda yarışmaları takip etmeye gelen izleyicilerin huzurunda okçuluk yarışmaları yapılmakta ve halk bu yarışlara katılmaktaydı. Bazen padişahlar da yarışmacı veya seyirci olarak yarışmalarda bulunmuşlardır. 1789'da 2.Selim 1202 gez (adım) mesafeden isabet kaydetmiş ve adına taş dikilmiştir. 2.Mahmut da aynı şekilde 1228 gezden hedefi vurunca adına mermer sütun dikilmiştir. Okçuluk yarışmalarında dereceye giren sporculara padişahlar tarafından ödül verilirken, maddi sıkıntısı bulunmayan sporcular zor durumda olan sporcu kardeşlerinin bu ödülü almaları için birkaç adım geri çıkarak sporun yanında dayanışmanın da olduğu güzel örnekler sunarlardı (MEB, 2017: Erkal, 1982; Keten, 1993).

2.4.3. Tanzimat Döneminde Beden Eğitimi ve Spor

Osmanlı devleti artık yükselme devrinden uzaklaşmış; askeri ve idari anlamda da zor bir döneme girmişti. Buna toplumsal ve sosyal sıkıntılar da eklenince Gülhane Hattı-ı Hümayunu yani Tanzimat Fermanını ilan etmek zorunda kaldı. Bu ferman ile birlikte azınlıklara daha fazla olanaklar sağlanmaya başlanmış, ülkenin çöküşünün batıyı örnek alarak çözülebileceği düşünülmüştür. Batılılaşma fikrinden hareketle Avrupa'ya beden eğitimi ve spor alanında eğitim almaya gönderilen sporcuların yanında, Avrupa'dan da hem yeni spor sistemi hem de antrenörler getirtilmiştir.

Sultan Abdülmecit tahta çıktıktan sonra içeriğinde devlet yönetiminin bazı kısımlarında düzenlemelerin yapılmasını öngören, Reşit Paşa'nın da etkisiyle 1839 yılında yayımlanmak zorunda kalınan Tanzimat Fermanı; toplumsal alanda birçok yeniliğin yürürlüğe koyulmasının yanında eğitim alanında da etkisini hissettirmiştir. Bu dönemde özellikle öğretmen yetiştiren meslek okullarının yanında birçok okul kurulmuş, azınlık ve devlet okullarının yapısında yenilikler sağlanmış, kızlar için de orta dereceli okullar açılmıştır. Beden eğitimi ve spor dersinin Avrupa'daki eğitim sistemlerine benzer şekilde bu okulların da programlarında ve müfredatlarında yer almaya başlaması yapılan yenilikçi akımın eğitime sağlamış olduğu bir başka fayda olarak görülmektedir. Bu çalışmaların ilk örneği de yine bu dönemde açılan askeri okullardan harbiye ve askeri idadilerde jimnastik dersi adı altında yer almaya başlayan beden eğitimi ve spor dersinin daha verimli ve etkin olabilmesi için uygun aletler ve tesisler yaptırılması olmuştur. "Sporun, beden eğitimine

bağlı olarak geliştiği dönem” olarak adlandırılan bu dönem beden eğitimi ve spor dersi tarihi için önemli bir yere sahiptir (Fişek, 1985).

Tanzimat dönemi toplumsal alanda, yönetimde, eğitimde, sporda ve birçok farklı alanda yapılan değişiklikler sayesinde etkileri günümüzde bile hissedilen dönemlerden birisidir (Soyer, 2004). Bu fermana kadar Osmanlı’da en yaygın olan spor, beden eğitimi ve spor merkezleri olarak hizmet eden Güreş Tekkelerinde uygulamalı bir şekilde yapılan ve ata sporu olarak da adlandırılan güreş sporudur. Güreş çok yaygın bir şekilde yapıldığı için batılılaşma hareketlerinden en fazla etkilenen spor olmasının yanında yine en fazla zararı gören spordur. Uzun zamanlar yere yapışmadık sırt bırakmayan, dünyanın en iyi güreşçilerine sahip olan, İkinci Dünya Savaşı’na kadar minderlerde tabiri caizse fırtına gibi esen Türkiye; batılılaşma hareketlerinin yanında diğer Avrupalı devletlerle girilen derin ilişkilerden sonra siyasal ve toplumsal çözümlerin spor alanında da görülmesinin etkisiyle ne yazık ki güreşte sıradan bir ülke konumuna gelmiştir. Bunun sebebi ise Tanzimat sonrası batılılaşma hareketlerinin bilerek ya da bilmeyerek yol açtığı “Tekkesiz Pehlivanlık” uygulamasında görülmektedir (Fişek, 1985).

Gerileme döneminden itibaren spor alanında devam eden kopukluklar Tanzimat Fermanından sonra başlayan batılılaşmanın etkisiyle hızlı bir ivme kazanmıştır. Osmanlıda batılılaşma düşüncesinin hâkim olduğu bu dönemde eğitimde ve sporda görülen yeniliklerin etkisiyle beden eğitiminde eski sistem atılmış, tamamen yerli olan aletler ve tesisler yapılarak 1868’de Galatasaray Sultanisi’nde uygulamaya konmuştur. O dönemde Fransız eğitim sistemi örnek alındığı için derslere giren dönemin hocaları genellikle Fransızdır. Galatasaray Sultanisinde haftada yarım saat yapılan beden eğitimi dersi “John Amaros” stili jimnastik içerikli olup; beden eğitimi öğretmeni de Fransız Moriox’tur (Bilge, 1989).

Osmanlıda çağdaş beden eğitimi anlayışı ilk defa askeri eğitim veren okullarda uygulanma başlanmış ve hafif fiziksel antrenmanlar ile bazı mücadele sporları bu okulların müfredatına girmiştir. 1869 yılından itibaren uygulanan Maarif-i Umumiye Nizamnamesine göre ortaokulların hepsinde zorunlu olarak verilen derslerden birisi olan jimnastik dersine daha sonraları askeri okulların yanında aralarında Galatasaray Lisesinin de olduğu birçok sivil eğitim veren okul programlarında yer vermeye başlamıştır (Atalay, 2013).

Tanzimat Döneminde yapılmış olan yapısal reformların etkisi günümüzde de görülmektedir. Çağdaş eğitimin de temellerinin atıldığı bu dönemde beden eğitimi ve spor alanında da birçok yenilik yapılmış olup; spor kulüplerinin kurulması ve Avrupa'dan antrenörler ile öğretmenlerin getirilmesinin yanında Avrupa'ya da ilk öğretmenler yine bu zamanda gönderilmiştir. Bunlara ek olarak beden eğitimi ve spor alanında yazılan ilk kitaplar ve kurulan futbol ligleri de yine bu dönemdedir (Soyer, 2004).

2.4.4. Meşrutiyette Beden Eğitimi ve Spor

Meşrutiyet 1908-1918 yılları arasında Osmanlı devlet yönetiminde, eğitim ve toplumsal hayatta ikinci kez yapılan batılı anlamdaki değişiklikleri kapsayan düzenlemedir. Yapılan bu yenilikler eğitimde ve toplumda özgürlüğün artmasıyla daha da canlılık kazanmıştır. Eğitimde görülmeye başlanan gelişmeler etkisini beden eğitimi ve spor dersinde de göstermiştir. Kız öğrencilere yönelik yüksekokulların açıldığı bu dönemde ders programlarında beden eğitimi ve spor dersinin yanında hayata dönük derslerin konulmasına da dikkat edilmiştir. Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren okullar ile sivil okullar beden eğitimi ve spor dersinin yaygınlaşmasını sağlamıştır (Bilge, 1989).

Meşrutiyette ve kurtuluş mücadelesinin verildiği dönemlerde idealist öğretmenlerin yetiştirilmesi önemsenmiş olup, Kurtuluş mücadelesinde zaferin eğitim ordusuyla kazanılacağı düşüncesiyle bu savaşıla öğretmen adayı öğrenciler alınmamıştır. Bu süreçte Türk eğitim sisteminde beden eğitimi ve spor alanlarındaki faaliyetler hız kazanmış ve liseler ile öğretmen yetiştiren liselerin programlarına “Terbiye-i Bedeniye” adı altında dâhil edilerek; 1913'te haftada iki saat, 1915'te de haftalık bir saat olarak verilmiştir. Öğretmen okullarında ise haftada iki saat beden eğitimi dersi verilmiş olup, hocaları ise 1914 ile 1918 arası Selim Sırrı Bey ve Vantura Hanım'dı (Bilge, 1989).

Bu dönemde spor alanında yapmış oldukları çalışmalarla herkesin takdirini kazanan önemli isimlerden Selim Sırrı Tarcan İsveç'e, diğeri ise bazı Avrupa ülkelerine giderek buralarda beden eğitimi ve spor alanında temaslarda bulunan Milli Eğitim Bakanı Mustafa Necati Bey'dir. Elde ettikleri bu çalışmalarda beden eğitimi ve sporun bilinçsiz ve programsız bir şekilde yapılan vücut güçlendirici çalışmaların aksine bilimsel temellere dayandığı sonucuna ulaşmışlardır. Avrupa'ya eğitime giden ve Avrupa'dan gelen yabancı öğretmenler sayesinde beden eğitimi kursları düzenlense de beden eğitimi ve spor gibi yeni bir bilim dalı toplumda gereken önemi bulamamıştır (Günay, 2013).

2.4.5. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi ve Spor

Osmanlının dağılma döneminin son zamanlarına gelindiğinde cumhuriyeti ilan eden yönetim, eğitimin millileştirilmesi noktasında büyük gayret göstermiş; üst üste dünya tarihinin belki de en zorlu savaşlarından çıkmasına rağmen düşman devletlerin himayesi altına girmeyen bu milletin en kısa zamanda tekrar toparlanması ve gelişmesi için radikal kararlar alarak bunları uygulamaya koymuştur. Atatürk Cumhuriyetin ilan edilmesinden hemen sonra ülkemizde beden eğitimi ve sporun yaygınlaştırılmasını ve önemsenmesini amaçlayan bütün projeleri destekleyerek; uygulanacak politikaların en temel noktalarından birisinin de farklı sanatsal, kültürel, ahlaki ve bilimsel eğitimlerle birlikte beden eğitimi ve spor olduğunu belirtmiştir. Atatürk'ün “Müspet bilimlerin temellerine dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar, beden terbiyesinde de kabiliyeti arttırılmış ve yükselmiş olan erdemli, kuvvetli bir nesil yetiştirmek, ana siyasetimizin açık dileğidir” açıklaması da zorlu dönemlerde dahi beden sağlığı ve gelişimine verdiği önemi göstermektedir (Türkmen, 2013).

Cumhuriyetin ilan edilmesiyle birlikte önemini arttıran beden eğitimi ve spor kavramı, Atatürk'ün “Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur,” Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim” sözleriyle ve yapmış olduğu uygulamalarla verdiği destek sayesinde hızlı bir ivme yakalamıştır. Gazi Terbiye Enstitüsü beden eğitimi bölümünün açılmasıyla birlikte eğitim vermesi için Avrupa'dan alanında uzmanlaşmış olan Kurt Dainans' ın getirilmesinin yanında yurtdışına eğitim için gönderilmiş olan beden eğitimi öğretmenlerinin ülkeye dönmesi uzman bir beden eğitimi kadrosunun kurulmasını sağlamıştır (MEB, 2017).

Her çeşit spor faaliyetlerini, Türk gençliğinin milli terbiyesinin ana unsurlarından saymak lazımdır. Bu işte, Hükümetin daha ciddi ve dikkatli bir şekilde verdiği desteği arttırması yanında, gençlerimizin, sportif anlamda ve milli bütünlük içinde özenle yetiştirilmesi ehemmiyet taşımaktadır. Bu doğrultuda amaçlanan gelişim için öncelikli olarak Atatürk'ün beden eğitimi ile ilgili sözleri ışığında, cumhuriyet döneminde yapılan çalışmalardan da yola çıkılarak beden eğitimi dersi ilkokuldan başlayarak ortaöğretime kadar bütün kademelerde verilmiş, 1983 yılından itibaren de üniversitelerde seçmeli ders olarak müfredat programlarına konmuştur (Bilge, 1989).

Atatürk'ün ölümünden hemen sonra, sadece Avrupa'da değil, bütün dünyada takip edilen Fransız “L'Auto” gazetesi yayınlamış olduğu bir yazıda Atatürk'ün bedenin eğitilmesi ve

spor noktasında sahip olduğu düşünceleri ve vermiş olduğu desteği řu ifadelerle okurlarına aktarmıştı: “Dünyada ilk defa beden eğitimini mecburi kılan devlet adamı o oldu. Yalnız kâğıt veya nutuklarda değil, bilfiil uygulamaya koymuştur. Stadyumlar ve çeşitli spor merkezleri tesis ettirdi. Halk evlerinin spor kolunu bizzat murakabe etti. Milletin mukadderatına hâkim olduğu ilk günden itibaren Türkiye’de spor, gittikçe artan önem ve değer kazandı”. Bu gelişmelerin ışığında Cumhuriyetin ilanından önceki günlerde hazırlanan hükümet programlarında “Terbiye-i Bedeniye Darulmuallimi” en kısa zamanda kurulup daha sonra ise “Gazi Terbiye Enstitüsü” adı altında faaliyete geçmiştir (Güreş, 2013).

2.4.6. Günümüzde Beden Eğitimi ve Spor

Tarihin her döneminde kendisine önemli bir yer edinmiş olan bedenin eğitilmesi ve spor kavramları, ilk zamanlarda insanların hayati ihtiyaçlarını karşılamaları amacıyla yapılmış; zamanla daha sistemli ve programlı bir hal alarak eğitim sistemleri içinde kendisine yer bulabilmiştir. Eski Türklerde askeri ve savaşıl yeteneklerin geliştirilmesi ve daima hazır bulundurulması amacıyla yapıldığı için Osmanlı’nın ilk yıllarında da benzer şekilde, savaş teknikleri ve muharebe talimleri yapılan askeri eğitimlerle iç içe verilmiştir. Daha sonra padişahların da desteğiyle spor takkelerinde, belirli branşlara özel eğitimlerin usta öğreticiler tarafından sistemli ve programlı antrenman metotlarıyla verilirken; spor yapılan alanların artmasıyla beraber daha profesyonel bir yapıya sahip olmuştur. Padişahların spor yarışmalarına bizzat katılmaları halkın spor yapması konusunda etkili bir teşvik olmuştur. Batılılaşma hareketleriyle birlikte beden terbiyesi alanında yapılan değişiklikleri, Avrupa’dan getirilen yeni spor sistemleri ve antrenörleri ile sporcuların eğitim almaları için Avrupa’ya gönderilmesi projeleri izlemiştir. Cumhuriyet Döneminde beden eğitimi ve spor dersi Gazi Terbiye Enstitüsü’nün açılması, öğretmen okulları başta olmak üzere okulların programlarına beden eğitimi ve spor dersinin koyulması ve Atatürk’ün bizzat göstermiş olduğu çabalar sayesinde tekrar bir atılım göstererek günümüzdeki yapısını kazanmıştır.

Günümüzde beden eğitimi ve spor dersi öğrencilere ilkokuldan başlayarak ortaöğretim kademesine kadar zorunlu ve seçmeli olarak farklı ders saatlerinde verilmektedir. İlkokullarda “Beden eğitimi ve oyun” dersi olarak 1., 2. ve 3.sınıflarda haftalık 5’er saat, 4.sınıflarda da haftalık 2 saat verilirken; ortaokul düzeyinde ise “Beden eğitimi ve spor”

dersi adıyla İmam Hatip Ortaokullarında 5.sınıflarda 2 saat, 6., 7. ve 8. sınıflarda haftalık 1'er saat, diğer ortaokullarda ise bütün sınıf düzeylerinde haftalık 2'şer saat verilmektedir. Ortaöğretim kurumlarında ise ders saati ve kazanımları okulların uygulamış olduğu program yapısına göre farklılıklar göstermektedir. Anadolu ve Fen liselerinin bütün sınıf düzeylerinde haftalık 2'şer saat olarak yer alırken; sosyal bilimler lisesi ile güzel sanatlar lisesinde haftalık 2 saat ve Anadolu imam hatip liselerinde haftalık 1 saat beden eğitimi ve spor dersi öğrencilerin seçimine göre seçmeli olarak verilmektedir. Beden Eğitimi ve spor dersi Mesleki ve teknik Anadolu liselerinde 9., 10. ve 11. sınıflarda 2 saatken, 12.sınıflarda ise yer almaktadır.

Talim Terbiye Kurulunca 04.12.1987 tarih ile 232 sayılı kararla uygulanmaya başlanan İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı 2006 yılından başlayarak sistematik bir şekilde azaltılarak sonrasında da yürürlükten kaldırılmıştır. Yeni Program 28.08.2006 tarih ve 349 sayılı karar ile kabul edilmiş ve uygulamaya konulmuştur. Bu programa göre beden eğitimi dersi, kişinin bedenlen, zihnen, ruhen ve sosyal gelişimini sağlayarak, bu faaliyetleri hayatının bir parçası haline getirmesini amaç edinmiştir (MEB, 2007). Geliştirilen öğretim programında davranışçı yaklaşım yerine yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir. Yapılandırmacı yaklaşımın temele alındığı programda, kazanımlar ve etkinlik örnekleri bu yaklaşıma göre hazırlanmış ve uygun ortamın sağlanarak bireyin bu süreçte aktif katılım göstermesi önemsenmiştir. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Programının başarıya ulaşması için öğrenciden beklenen bazı kazanımlar vardır. Bunlar;

- Çeşitli fiziksel aktivitelere katılmak, bu aktiviteyi yapmak için gereken hareket örüntüleri ve psikomotor becerilere yatkın olmak.
- Fiziksel aktivite ve psikomotor becerileri yaparken alana ait bilgileri anlar, kural ve stratejiler ile birlikte teknik ve taktik bilgileri kavradığını belli eder.
- Sağlığını geliştireceği oranda bedensel aktivitelere katılır, başarı gösterir ve sağlığını koruması gerektiğini bilir.
- Bedensel aktivitelere programlı bir şekilde katılım sağlar.
- Spor yapılan alanlarda kişisel ve toplumsal değerlere uygun sorumluluk taşır (Kalemoğlu, 2011).

MEB 2018 yılında beden eğitimi dersi öğretim programında bazı değişikliklere gitmiştir. Yeni programın amacı; bireylerin psikomotor yeteneklerini geliştirmeleri için sürece aktif katılımlarını sağlaması ve öğrendiği bilgileri duyuşsal ve sosyokültürel hayatına

yansıtabilme becerisiyle birlikte diğer öğretim kurumuna ve gelişim döneminde hazırlanmalarını sağlamaktır. 2009 yılında uygulanmaya başlanan eski program yapılandırmacı yaklaşım mantığıyla uygulanmaktaydı. Yeni program da aynı yaklaşımı benimserken öğrenciden beden eğitimi ve spor dersine daha fazla katılım göstermesini, gündelik hayatında da spora olabildiğince fazla ve düzenli bir şekilde yer vermesini beklemektedir.

Günümüz dünyasında ve ülkemizde son zamanların en büyük sorunlarının başında kişisel psikolojik problemler, sağlık problemleri ve fiziksel rahatsızlıklar gelmektedir. Teknoloji çağında öğrenim gören öğrencilerimiz geçmişe göre daha hareketsiz bir yaşam sürdükleri için yaşam kalitesi belirgin bir şekilde düşmekte, obezite sorunu da hızlı bir artışla hemen herkesi tehdit edecek boyutlara gelmektedir. Yenilenen program ile öğrencilerin daha hareketli ve sporla iç içe bir yaşam sürerek aşağıdaki kazanımları elde etmeleri amaçlanmaktadır.

- Farklı bedensel faaliyetlere ve branşlara ait becerileri geliştirebilir.
- Hareket kavramlarını ve ilkelerini, farklı bedensel faaliyetlerde ve branşlarda kullanabilir.
- Hareket stratejilerini ve taktiklerini, farklı bedensel faaliyetlerde ve branşlarda kullanabilir.
- Sağlıklı yaşamla ilişkili olan bedensel faaliyet ve spor kavramlarıyla ilkelerini açıklayabilir.
- Sağlıklı olmak ve sağlığını geliştirmek için bedensel aktivitelere ve sporlara planlı ve programlı bir şekilde katılabilir.
- Beden eğitimi ve spor ile ilgili kültürel değer ve birikimlerimizi kavrayabilir.
- Beden eğitimi ve spor sayesinde öz yönetim yeteneklerini geliştirebilir.
- Beden eğitimi ve spor sayesinde iletişim kurabilme, paylaşım ve takım uyumu sağlayabilme, sosyal farkındalık, liderlik, doğa ve farklı bireylere saygılı olabilme yeteneklerini geliştirmesine yardımcı olur.

Bu program sayesinde öğrencilerin kazanabilmesi amaçlanan yetenekler ise; dayanaklılık, çabukluk, esneklik, el-göz ve vücut koordinasyonu, güç ve ritimdir. 2018 yılında yenilenen programda “Hareket Yetkinliği” ile “Aktif ve Sağlıklı Yaşam” öğrenme alanları bulunmaktadır.

Bu öğrenme alanları ise;

Hareket ve Yetkinliği öğrenme alanında:

- Hareket Becerileri
- Hareket kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri
- Hareket stratejileri ve taktikleri

Aktif ve Sağlıklı Yaşam öğrenme alanında:

- Düzenli fiziksel etkinlik
- Fiziksel etkinlik kavramları, ilkeleri ve ilgili hayat becerileri
- Kültürel birikimlerimiz ve değerlerimiz
- Spor bilinci ve organizasyonları olarak yedi ana alt öğrenme alanına ayrılmıştır.

Yeni öğretim programında dersin daha canlı ve aktif olmasını sağlamak için öğretmenlere yardımcı olarak “Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK)” hazırlanmıştır. Sarı kart grubunda “Öğretmen Kartı”, “Temel Hareket Becerileri Kartları”, “Temel Hareket Kavramları Kartı”, “Birleştirilmiş Hareket Kartları”, “Sağlık Anlayışı Kartları”, “Spor Engel Tanımaz Kartları” ve “Fiziksel Etkinlik ve Beslenme Piramidi Kartı” vardır. Mort kart grubunda ise; “Öğretmen Kartları”, “File ve Raket Oyunları”, “Hücum Oyunları”, “Vurma ve Yakalama Oyunları”, “Etkin Katılım”, “Sağlık Anlayışı” ve “Spor Engel Tanımaz” kartları vardır. Sarı kartlar beşinci sınıf, mort kartlar da 6. ve 7. sınıfların kazanımlarını desteklemektedir (MEB, 2018).

2.5. Anne-Baba Tutumları

Aile yer aldığı toplumun niteliklerini yansıtan ve sahip olduğu inanışlar ile karakteristik yapısı sayesinde sosyokültürel özelliklerin şekillenmesinde önemli bir yapıtaş olarak çocukların olumlu bir gelişim gösterebilmesi noktasında gerekli kişisel ve duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlar. Ebeveynlerin çocuklarını nasıl yetiştirecekleri konusundaki bilgi ve tecrübeleri çocuğunun kişilik gelişiminde en temel rolü oynamaktadır. Çocuğun doğumundan itibaren hem fiziksel hem de sosyal çevreye uyumunda aile içindeki ilişki ve deneyimleri ona yol göstermektedir. Aile büyükleri çocuklarına ne kadar olumlu model olurlarsa; çocukları da onları kendilerine örnek aldığı için aynı davranışları göstereceklerdir (Yaşa, 2012; Yavuzer vd. 2013).

Aileyi insani ilişkilerin gösterildiği sahnelerden birisi olarak düşünebiliriz. Çocuk da bu sahnede insanlar arası ilişkileri her yönüyle gözlemlemekte ve yaşamaktadır. Bu ilişkileri belirleyen anlaşma-anlaşmazlık gibi olumlu ve olumsuz özellikleri de evde öğrenmektedir. Çocuk bu süreçte gözlemcidir; anne ve babasının kendisi ile olan ilişkilerini, birbirleri ve kardeşleriyle olan ilişkilerini gözlemlemekte ve değerlendirmektedir. Bu sebeple aile içi ilişkilerin temeli ebeveynlerin birbirlerine karşı tutum ve davranışları oluşturmaktadır. Sevgi dolu, hoşgörülü bir tutumla sürdürülen evlilik, evin havasını belirlemekte ve bu ilişkiler anne-babadan çocuklara geçmektedir. Aksine tartışmalı ve stresli bir ailede büyüyen çocukların kişilik gelişimlerinde görülebilecek ağır travmaların sebebi de yine aile içinde yaşanan ve çocuğa yansıtılan olumsuz durumlardır (Yörükoğlu, 2014).

Anne-babaların öncü olduğu, çocukların da katkıda bulunduğu ailenin iç düzeninde birçok farklı aile yapısı görülmektedir. Çocukların olumlu ya da olumsuz davranışlarında ailenin etkisinin olduğu bir gerçektir. Çocuğunu olduğu gibi kabullenen, ihtiyaç duyduğu desteği sağlayan ve cesaretlendiren, çocuklarıyla ilgilenen, onlara zaman ayıran ebeveynler çocuklarının gelişiminde onların en büyük yardımcısı ve rehberidir. (Yavuzer, 2011). Ebeveynlerin aile içindeki davranışları çocuklarını hayata hazırlama konusunda çok önemlidir. Çocuklar bir problem karşısında güçlü ve akılcı bir şekilde çözüm de üretebilir; en küçük sorunda kendisini güçsüz hissederek sorunla yüzleşmekten de kaçabilir. Bu konuda belirleyici temel nokta ise bireylerin yaşadığı aile ortamının yapısıdır. Olumlu bir yapıya sahip ailede yetişen çocukların, olumsuz bir yapıya sahip ailede yetişen çocuklarla aynı sosyal davranış ve gelişimi göstermesi beklenemez. Bu yüzden aile fertlerinin bu konuda bilinçlenerek aile içinde ki davranışlarına dikkat etmeleri, gerekli hassasiyeti göstermeleri çocuklarının sağlıklı bir gelişim göstermesi için önemlidir.

Okul hayatında da öğrenciler başarılı olmak isterler ve bunun için çalışırlar. Öğrencinin başarı duygusunu tadabilmesi için ihtiyaç duyduğu desteğin verilmesi, kapasitesinin ve potansiyelinin farkına varması, kendine güvenmesi ve yaptığı işten haz duyabilmesi önemlidir. Birey okul hayatında öğretmenleri, arkadaşları ve çevresi tarafından takdir edilirken, ebeveynleri tarafından takdir edilmesi onu daha mutlu etmektedir. Fakat ebeveynlerini mahcup edeceğini, onların güvenlerini boşa çıkaracağını düşünürse; bu bir takım problemi de beraberinde getirir, içe kapanma, yetersizlik duyguları ortaya çıkar. Çocuklardan kapasitesinin fazlasını istendiği, yapabildiklerinin görülmediği, yapamadıklarının yüzüne vurulduğu, sürekli bu olumsuzlukların dile getirildiği ve

çocuklara hissettirildiği andan itibaren çok geçmeden özgüvenlerini, başarıya olan inançlarını kaybetmelerine ve çalışma azimlerini yitirmelerine neden olur (Karaca, 2013).

Her ailenin çocuk yetiştirme konusunda farklı tutum ve yaklaşımları vardır. Aynı ailede, bazı anne-babalar bilerek ya da bilmeyerek, bütün çocuklarına karşı aynı davranış ve tutumları sergileyemeyebilirler. Bazı çocuklarına daha anlayışlı yaklaşırken bazısına ise daha farklı davranabilir. Bu da aynı aile içinde farklı karakterde çocukların yetişmesine neden olabilir (Çağdaş ve Sezer, 2011).

Ailelerde görülen farklı davranış şekilleri çocuklarda farklı etkilere ve sonuçlara sebep olabilmektedir. Anne-babaların farkında olarak ya da olmayarak aile içinde oluşturdukları tutumlar olumsuz ve olumlu şekillerde karşımıza çıkmaktadır.

2.5.1. Olumsuz Anne-Baba Tutumları

Yeni doğmuş, bebek, çocukluk dönemine doğru geliştikçe yeni bilgiler, beceriler ve deneyimler kazanır. Büyüyüp geliştikçe davranışlarını kendi denetimi altına almayı başarır. Çocuğun bunları başarabilmesi ise ancak iyi bir aile rehberliği ile gerçekleşir. Bu nedenle olumsuz ana baba tutumlarının, bireyin sağlıklı gelişiminde ve uyumsuz davranışlarında en önemli neden olduğu söylenebilir (Çağdaş ve Sezer, 2011).

Anne-babalar, bazen çocuğa çok şey vererek onun kendi gelişimine yön vermesini engellerler. Bazen de çok az şey vererek ona gerekli desteği sağlayamazlar. Böylece çocukta uygunsuz tepki örüntülerinin gelişmesine neden olarak; çocuğun psiko-sosyal ve fizyolojik gelişimine olumsuz etkide bulunurlar (Geçtan, 2009). Bu araştırmada olumsuz anne-baba tutumları; otoriter ve baskıcı anne-baba tutumu, aşırı koruyucu anne-baba tutumu, aşırı ilgisiz anne-baba tutumu, mükemmeliyetçi anne-baba tutumu, dengesiz ve tutarsız anne-baba tutumu olarak incelenmiştir.

2.5.1.1. Otoriter ve Baskıcı Tutum

Bu tutuma sahip ebeveynlerin temel özelliği çocuklarına karşı gösterilen baskıdır. Otoriter anne-baba, çocuğun davranışlarını kontrol etmeye, biçimlendirmeye çalışmakta ve onlar için önemli olan, anne babanın verdiği kararlara itaat edilmesidir. Otoriter anne ve babalar, çocuğunun anne babaya itaat etmesini bir gereklilik olarak görmektedirler. Onların adına karar aldıkları için çocuklarına çok hâkim olduklarını düşünmektedirler. Otoriter ebeveyn, anne-babanın sözlerinin her zaman doğru olarak kabul edilmesi gerektiğini düşünür

(Kulaksızoğlu, 2014). Otoriter anne-baba katı bir disiplin göstermekte ve çocukların kurallara koşulsuz uymalarını ve itaat etmelerini beklemektedirler (Şimşek, 2006).

Çocuk bu ailelerde ya annenin ya babanın ya da her ikisinin baskısı altında kalmaktadır. Bu tutumda yetişen çocuklar genellikle; sessiz, sakın, nazik ve dikkatli olmasına karşın; utangaç, dargın, özgüveni düşük, kolayca ağlayabilen, kendi başına karar almakta zorlanan, başkaları ile ilişki kurmaya çekinen ve kolayca başkalarının etkisi altında kalabilen çocuklar olmaktadır. Bu tür çocuklarda çoğunlukla isyankâr davranışlarla beraber aşağılanmışlık duygusu da gelişebilmektedir (Yavuzer, 2011).

Otoriter-baskıcı ailelerde genellikle;

- Çocuk tarafından yapılan davranışlar eleştirilir.
- Anne-baba çocuklar üzerinde baskı kurarlar.
- Ebeveynler çocukların çabalarını görmezler.
- Çocukların fikirleri ve düşünceleri alınmaz.
- Anne babalar devamlı sorgulayan, eleştiren ve suçlayan konumdadır.
- Sadece kendi kuralları vardır, esnetilmez, irdelenmez.
- Çocuklardan ziyade anne ve babaların duyguları, istekleri ön plandadır.
- Hâkimiyet her zaman anne ve babadadır.

Bu ailelerde yetişen çocuklarda;

- Özgüven gelişmez.
- İleri yaşlarda sıkıntılar karşısında dayanaksız ve çaresiz kalırlar.
- Toplum içinde fikirlerini özgürce belirtmeye çekinirler.
- Bir gruba aidiyet konusunda sıkıntılar yaşayabilirler.
- Sürekli kusurları arandığı için streslidirler ve hata yapmaktan korkarlar (Eker, 2016).

2.5.1.2. Aşırı Koruyucu Tutum

Ebeveynlerin çocuğunu gereğinden fazla bir özenle koruduğu, onlar adına kararlar aldığı ailelerdir. Bu ailelerde büyüyen çocuklar zamanla her ihtiyaçlarının başkaları tarafından karşılanmasından dolayı elde ettikleri şeylerin kıymetini bilemezler. Gereğinden fazla kontrol edilen çocuklar başka kişilere bağımlı bir şekilde yaşamaya alışır. Duygusal

açından kırılganlıklar yaşayan bu çocuklar ne yazık ki kendisine güveni olmayan bireyler olarak yetişmektedirler. Başkalarına karşı yaşadığı bu bağımlılık hayatı boyunca devam edebilir ve aynı korumayı çevresindeki herkesten, okuldaki arkadaşından, öğretmeninden de bekleyebilir. Aile içindeki bu tutum çocuğun kendi kendine yetebilme becerisini kazanamamasına sebep olacağı için toplum içinde pasif ve çekingen bireyler olarak yer alırlar. İstedikleri karşılanmayan ya da gerekli korumayı göremeyen çocuklar agresifleşip şiddete eğilim gösterebilirler (Yavuzer, 2011).

Çocuk fiziksel olarak yeterli düzeyde kas gelişimine sahip olduktan sonra kendi başına tuvalet ihtiyacını gidermesine, yemek yemesine ve giyinip soyunmasına, arkadaşlarını eve davet etmeye ve arkadaşlarının evine gitmeye fırsat vermek; çocuğun kendine olan güvenini sağlamakta, gelecekte sosyal bir kişilik geliştirmesine ve bağımsız bir birey haline gelmesine yardımcı olmaktadır. Bunun tersine davranışlar ise bu gelişimi olumsuz yönde etkilemektedir. Aile, çocuğa kendini tanıma fırsatı vermezse çocuk ailenin istediği bir yönde kişilik geliştirmiş olup psiko-sosyal olgunlaşması engellenmiş olmaktadır (Yavuzer, 2011).

Bu tarz ailelerde büyüyen çocuklarda özgüven eksikliği görülmektedir. Çocuk ailesinde gördüğü aşırı hoşgörölü ve kuralsız davranışları arkadaşlarından, okuldan ve iletişime geçtiği kişilerden göremeyince büyük bir hayal kırıklığı yaşar. Çevresine ve ailesine bağımlı bir şekilde yaşayan çocuk, kendi başına kararlar alamadığı için bundan sonraki hayatında ve okul hayatında büyük sıkıntılarla karşılaşır, sosyal çevresiyle sağlıklı ilişkiler geliştiremez, yalnızlaşır, arkadaş edinmekte zorluklar yaşar. Beklediği ilgiyi ailesi dışında kimseden göremeyen çocuk, kimsenin onu anlamadığından yakınır, kendi düşüncelerine ve kendi davranışlarına güvenmekte sıkıntı yaşar. Bu tutumda yetişen çocuklar çocuksudurlar ve yaşına göre davranmazlar. Yapması gereken davranışlar, vermesi gereken kararlar hep ailesi tarafından karşılandığı için genellikle başarısız olurlar, dayanaksız, kararsız ve çabuk pes eden bir yapıya sahiptirler (Dönmezer, 1999).

2.5.1.3. Aşırı İlgisiz Tutum

Ebeveynler çocuklarının istek ve arzularına herhangi bir sınır koymadan, onları devamlı ihmal edip, temel ihtiyaçlarıyla fikirlerine duyarsız kalan bir tutum takındıkları için çocuk, saldırgan ve hırçın davranışlar gösterebilir. Sevgiye muhtaç olan bu çocukların en çok istediği şey ise anne-babasından sevgi ve merhamet görmek, kendisinin de düşünceleri

olduğunu onlara kabul ettirebilmektir. Daha sonra ihtiyacı olduğu sevgi ve şefkati ailesinden göremeyen çocuk sosyal hayatında da ümidini kaybedip hayata olan inancını ve sorgulama noktasında gidecektir (Kaya, Bozaslan ve Genç, 2012).

Bu kayıtsız ve ilgisiz tutum, ebeveynlerin bireyi görmezden gelme, tek başına bırakma ve umursamama biçiminde dışlamalarıdır. İstismar türlerinden duygusal istismara neden olan ilgisiz tutumda anne-baba arasında iletişimsizlik mevcuttur. Anne babanın ilgisizliğiyle çocuğun hem kendisine hem de yakın çevresine, arkadaşlarına zarar verme ya da suça meyletme davranışı görülme olasılığı bir hayli fazladır (Yavuzer, 2004).

Aile içinde gereken ilgi ve sevgiyi bulamayan çocuklar aile dışında bu ihtiyaçlarını karşılama yoluna gidebilirler. Bu ilgisizlik çocuğun aileden, aile bağlarından, başkalarına güven gibi bir takım ihtiyaçlardan da uzak kalmasına neden olabilmektedir. Bu tür ailelerde sevgi, şefkat ve merhamet görmeden büyüyen çocuklar ihtiyaç duydukları bu duyguları aile dışında herhangi bir yerde az ya da çok görmeleri durumunda gerçek ya da sahte olmasına bakmaksızın karşılamak isteyeceklerdir. Çete örgütleri, illegal oluşumlar, kumarhaneler, çocuk tacirleri bu ihtiyaç duyulan sevgiyi ve merhameti sunmaları durumunda bu ailelerde yetişen çocukları kolaylıkla kandırabilecek ve yanlarına çekebilecektir. Çocukların daha iyi şartlarda ve gelişimsel çağlarının ihtiyaçları göz önünde tutularak gerekli sevginin ve merhametin onlara sunulması, onların geleceği içinde hayati önem taşımaktadır.

2.5.1.4. Mükemmeliyetçi Tutum

Ebeveynler kendileri için önemli olan bazı hususlarda kazanamadıkları başarıları çocuklarının yeteneklerini, ilgi ve isteklerini görmezden gelerek onların elde etmelerini bekler. Kişisel tatmin ve hazzı yaşayabilmek uğruna farkında olmadan çocuklarına büyük bir sorumluluk yüklemiş olurlar. Tek amacı kendisine yüklenen görev ve sorumlulukların altında ezilmiş bir şekilde hayatına devam ederken anne ve babasının beklentilerini karşılamak olan çocuklar, kendi hedef ve düşünceleri hiçe sayıldığı için güvensizlik duygusunu çoğu zaman yaşamaktadır. Olumlu bir şekilde yaptığı ve başardığı her durum ailesi tarafından takdir edilirken aksi bir durumda ebeveynlerinden göreceği sözlü ya da fiziki şiddet korkusuyla kendisini yetersiz hissedecektir. Bu ailelerde yetişen çocuklar, kontrolün ve sınırların ebeveynleri tarafından koyulduğunu bildiği için öncelikli olarak onların ilgi ve ihtiyaçlarını gözetecektir (Kaya, Bozaslan ve Genç, 2012).

Bu tür ailelerde yaşayan çocuklar her konuda hep en iyiye odaklanmaya alıştırıldıkları için artık hayattan aldıkları haz onları tatmin etmemeye başlayacaktır. Kendi kapasitelerinin ve yeteneklerinin farkında olmalarından ziyade en ideal şekilde olması gerekenin ne olduğunu irdelemeye dönük büyütüldükleri için neden-sonuç ilişkisini kavramakta zorlanıp, problem halinde de analitik düşünme becerilerini geliştirmekte zorluklar yaşayabileceklerdir. Çocukların kendi kendilerine yetebilme becerileriyle beraber onlara özgüvenlerini geliştirici sorumlulukların verilmesi daha sosyal ve aktif bireyler olarak yetişmelerini sağlayacaktır.

2.5.1.5. Dengesiz ve Tutarsız Tutum

Dengesiz ve tutarsız tutum içinde yetişen çocuklar aile içinde ya da dışında karşılaştıkları durumlarda ebeveynlerinden farklı tepkiler aldıkları için doğru ya da yanlış hangisi olduğunu kavramakta zorluklar yaşarlar. Aile içinde sabit bir disiplin anlayışı ve tutum olmadığından dolayı davranışının sonuçlarına bakmadan “hangi zamanda yaparsam ceza almam” sorusunun cevabına göre davranmaya başlar. Çocuk yine aynı durumlar sonucunda sadece annesinden ya da babasından farklı tepkiler görürse davranışlarında tutarsızlıklar yaşayabilir. Örneğin; çocuğu ödevini ilk yapmadığında uyarı bir baba bir sonraki ödev yapmamasından sonra farklı tepki verir ya da herhangi bir tepki vermezse çocuk ödev yapmamanın yanlış olup olmadığını, yanlış ise düzeltmek için neler yapması gerektiğini anlayamaz. Bunun sebebi aile içinde bazen tek başına annenin, bazen tek başına babanın bazen de her ikisinin bir gününün bir gününü tutmamasından ve ortak bir duruş sergilememelerinden kaynaklanır (Yörükoğlu, 1997).

2.5.2. Olumlu Anne-Baba Tutumları

Olumsuz anne-baba tutumlarının yanında çocuğun gelişiminin göz önünde tutulduğu, her çocuğun birbirinden farklı karakterde ve yapıda olduğu bilinciyle yaklaşımın ön planda olduğu, çocuklarında aile içinde söz sahibi olan bir birey olarak kabul edildiği bazı anne-baba tutumları da vardır. Bu tutumun görüldüğü ailelerde büyüyen çocukların özgüvenleri gelişmiştir ve bu çocuklar bulundukları farklı ortamlarda kuralların neden konulduğunu bilir ve uyum sağlarlar. Olumlu anne-tutumları da demokratik ile güven verici ve hoşgörülü tutum olarak incelenmiştir.

2.5.2.1.Demokratik Anne-Baba Tutumu

Demokratik tutumun yaşandığı ailelerde özgürlükler sınırsız değildir. Ebeveynler çocuklarına sınır koyabilir. Kullanabileceği ölçüde ve kötüye kullanmadığı sürece özgürlükler artırılabilir. Demokratik ailelerde çocuklar verilen emirlerle değil, yol gösterilerek, deneme ve yanılma payı bırakılarak eğitilir. Bu ailelerde yetişen çocuklardan yaşına uygun davranışlar beklenerek, çocuğun kişiliğine saygı gösterilir (Yörükoğlu, 2000).

Demokratik ebeveynler ve çocukları arasında dürüstlük önemlidir. Çocuklarının seviyelerine uygun olarak vermiş oldukları sorumluluklar sayesinde özgüvenlerinde görülen artışla beraber başarıma ve aidiyet duygusu da kazandırır. Bu ailelerin sahip olduğu gelenekler ve uyulması gereken kurallar net bir şekilde belli olduğu için durumlara ve kişilere göre farklılıklar göstermez. Bundan dolayı bu ailelerde yetişen çocukların başka kişilere karşı güven duyguları yüksektir. Demokratik anne ve baba tutumunda;

- Çocuk değerli bir aile üyesi olarak kabul edilir,
- İyi bir rehber olurlar ve çocuklarını kendi hayatıyla ilgili kararları almakta özgür bırakırlar,
- Uyulması gereken kurallar birlikte belirlenerek, herkes bu kurallara uymalıdır,
- Kuralların detayları açıklanır ve gerekçesi belirtilir,
- Çocukların düşüncesine ve fikirlerine değer verilir, saygı duyulur,
- Bu tutuma sahip ailelerde büyüyen birey, kendisine ve çevresine saygılı, sınırları bilen, yaratıcı, aktif, fikirlere saygı duyan, fikirlerini rahatlıkla söyleyebilen, kişilik ve davranışları açısından dengeli, sorumluluk duyguları gelişmiş, hoşgörülü ve mutludur,
- Ebeveynlerin tutarlı ve kararlı tutumları sayesinde bireyin özgüven duygusu gelişir,
- Karar vermeye ve kendi başına işler yapmaya alışan çocuk, ileride rahatlıkla kendi adına kararlar alır,
- Çocuk kendi haklarını savunurken; başkalarının haklarına da saygı duyar (Eker, 2016).

2.5.2.2.Güven Verici ve Hoşgörülü Tutum

Anne babaların çocuklarına hoşgörülü tutum sergilemeleri çocukların bazı kısıtlamalar haricinde arzu ettikleri şeyleri diledikleri şekilde gerçekleştirmelerine izin vermektedir.

Anne-baba tarafından gösterilen hoşgörünün normal bir seviyede gerçekleşmesi durumunda çocuk kendine karşı daha yüksek güven duygusuna sahip, yaratıcı ve toplumsal bir birey haline gelir. Bu tarz anne-baba tutumunda aile içinde uyulması gereken kurallar belli olduğu için çocukların bu kurallara uygun bir şekilde sözü dinlenerek değerli ve ailenin bir parçası olduğu hissettirilir. Sevginin ve saygının önemsendiği bu ailelerde yetişen çocuklar kişisel kararlarını alabilir ve değer yargılarını oluşturabilirler (Yavuzer, 1996).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizi işlemleri ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

3.1. Çalışma Grubu/ Evren-Örneklem

Bu araştırma evrenini, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Nevşehir de bulunan liselerde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Araştırmada örneklem grubunu Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi, Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi, Nevşehir Anadolu Lisesi, Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ile özel okul bünyesinde bulunan Fen Lisesi, Anadolu Lisesi ve Sağlık Meslek Lisesi olmak üzere toplam 7 farklı lisede okuyan 1436 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılacak okullar belirlenirken okul türlerinin farklı olmasına dikkat edilmiş olup; akademik ve mesleki ve teknik eğitim veren liselerin olduğu devlet ve özel okullar seçilmiştir.

3.2. Veri Toplama Yöntemleri

Araştırma ile ilgili bilgi ve kaynaklara yerli ve yabancı kitaplardan, bilimsel dergilerden, ulusal ve uluslararası sempozyum ve kongre bildirilerinden, internet aracılığı ile bilimsel veri tabanlarından ve çeşitli kurumların internet adreslerinden ulaşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca konu ile ilgili makale ve tezler T.C. Yüksek Öğretim Kurulu Yayın ve Dokümantasyon Dairesi Tez Merkezinden temin edilmiştir.

Öğrenci tutumlarının ölçülmesi için Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen, 12'si olumlu 12'si olumsuz olmak üzere toplam 24 maddeden oluşan "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.93, Ölçüt geçerliliği katsayısı ise 0.83 olarak hesaplanmıştır.

Anne-Babaların beden eğitimi ve spor dersi tutumlarını belirlemek için ise Öncü ve Güven (2011) tarafından geliştirilen, 8 olumsuz ve 13 olumlu maddeden oluşan “Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımıyla İlgili Ana-Baba Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.90 ve geçerlik katsayısı da 0.76 olarak hesaplanmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Analizlerde, betimsel istatistiklerin yanında bağımsız gruplarda aritmetik ortalamalar arası farka ait t-testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon ve regresyon analizi gibi çıkarımsal istatistikler kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 21.0 paket programından faydalanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırma grubuna ait betimsel istatistikler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Grubuna Ait Betimsel İstatistikler

Değişkenler	Cinsiyet	N	%
Cinsiyet	Kadın	763	53.1
	Erkek	673	46.9
Sınıf	9. Sınıf	337	23.5
	10. Sınıf	436	30.3
	11. Sınıf	343	23.9
	12. Sınıf	320	22.3
Aktif Spor Yapma	Evet	806	56.1
	Hayır	630	43.9
Toplam		1436	100.0

Tablo 1 incelendiğinde çalışma grubunu 2016-2017 eğitim öğretim döneminde Nevşehir’de farklı ortaöğretim kurumlarında okuyan 1436 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin 763’ü kadın (%53.1), 673’ü (%46.9) ise erkektir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 337’si (%23.5) 9.sınıfta, 436’sı (%30.3) 10.sınıfta, 343’ü (%23.9) 11.sınıfta ve 320’si (%22.3) de 12.sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin 806’sı (%56.1) aktif olarak spor yaparken; 630’u (%43.9) ise aktif olarak spor yapmamaktadır.

4.1. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Liseler

Öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerine göre mevcutları ve yüzdeleri Tablo 2’ de verilmiştir.

Tablo 2. Araştırma Grubundaki Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Liseler

Okul Türü	N	%
Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	248	17.3
Nevşehir Anadolu Lisesi	351	24.4
Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	228	15.9
Ahi Evran MTAL	216	15.0
Özel Fen Lisesi	98	6.8
Özel Anadolu Lisesi	202	14.1
Özel Sağlık Meslek Lisesi	93	6.5
Toplam	1436	100.0

Tablo 2 incelendiğinde çalışmaya Nevşehir’de bulunan devlet okullarından Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi, Nevşehir Anadolu Lisesi, Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi ile mesleki ve teknik eğitim veren Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri ile bünyesinde Fen Lisesi, Anadolu Lisesi ve Sağlık Meslek Lisesi bulunan özel bir kurumda öğrenim gören öğrenciler katılmıştır.

Çalışmaya H.Avni İncekara Fen Lisesinden 248 (%17.3), Nevşehir Anadolu Lisesinden 351 (%24.4), Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesinden 228 (%15.9), Ahi Evran MTAL’dan 216 (%15.0), Özel Fen Lisesinden 98 (%6.8), Özel Anadolu Lisesinden 202 (%14.1), Özel Sağlık Meslek Lisesinden de 93 (%6.5) öğrenci katılmıştır.

4.2. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Tutum Ortalamaları

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersi tutumları, ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 3’ de verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları

Öğrenci Tutum Puanları Toplamı (Cinsiyet)	N	Ort.	T	SS	p
Kadın	763	91.21 (18.66)	-7.819	1433.86	0.00*
Erkek	673	98.49 (16.61)			

*(p<0.05)

Tablo 3 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi dersi tutumlarında anlamlı bir farklılık vardır. Erkek öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanları (98.49), kadın öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarına (91.21) göre daha yüksektir ve istatistiksel olarak anlamlılık göstermektedir ($r=0.00$; $p<0.05$).

4.3. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Düzeyine Göre Tutumları

Çalışmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi tutumları, standart sapma değerleri ve sınıf düzeyleri arasındaki ilişkiye ait değerler tablo 4, tablo 5 ve tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları

Sınıf Düzeyi	N	M	SS	SH
9.sınıf	337	97.28	15.88	.865
10.sınıf	436	96.49	18.14	.869
11.sınıf	343	91.50	18.12	.978
12.sınıf	320	92.61	19.48	1.089
Toplam	1436	94.62	18.09	.477

Tablo 4 incelendiğinde öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi tutumları en yüksek olan 9.sınıf (97.28) öğrencileridir. 10.sınıf öğrencilerinin tutum ortalamaları 96.49, 12.sınıf öğrencilerinin 92.61 iken en düşük ortalamaya sahip olan 11. sınıf öğrencilerinin tutum ortalamaları ise 91.50’tir.

Tablo 5. Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin T-Testi Analizi

Öğrenci Tutum Puanları	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P
Gruplar arası	8537.699	3	2845.900		
Gruplar içi	461164.459	1432	322.042	8.837	.000*
Toplam	469702.158	1435			

*(p<0.05)

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin okudukları sınıf düzeyleri ile beden eğitimi dersi tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlılık görülmektedir (p<0.05). Öğrencilerin tutumları arasındaki farkın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Schaffe Testi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin Scheffe Testi Analizi

Sınıf Düzeyi	Sınıf Düzeyi	Ortalama Fark	SH	Sig.
9.sınıf	10.Sınıf	.79	1.30	.947
	11.Sınıf	5.78	1.38	.001*
	12.Sınıf	4.67	1.40	.011*
10.Sınıf	9. Sınıf	-.79	1.30	.947
	11. Sınıf	4.99	1.30	.002*
	12. Sınıf	3.88	1.32	.035*
11.sınıf	9.Sınıf	-5.78	1.38	.001*
	10.Sınıf	-4.99	1.30	.002*
	12.Sınıf	-1.11	1.39	.888
12.Sınıf	9.Sınıf	-4.67	1.40	.011*
	10.Sınıf	-3.88	1.32	.035*
	11.Sınıf	1.11	1.39	.888

*(p<0.05)

Tablo 6 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan Anova testi sonucunda değerler arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Farkın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Schaffe testine göre; 9.sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumları 11.ve 12. sınıf öğrencilerine göre daha

yüksektir ve istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Yine 10.sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumları 11. ve 12. sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Bu sonuçlara göre sınıf düzeyi arttıkça beden eğitimi dersi tutum puanları anlamlı düşüş göstermektedir.

4.4. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre Tutumları

Çalışmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri lise türlerine göre beden eğitimi ve spor dersi tutumları, standart sapma ve ortalama değerleri ile farklı okul türü değişkenine göre derse ait tutumlarını gösteren sonuçlar tablo 7 ve 8’de belirtilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları

OKUL TÜRÜ	N	M	SS	SH
Hüseyin Avni İncekara FL	248	94.03	18.07	1.147
Nevşehir Anadolu Lisesi	351	96.07	16.11	.860
Cemil Meriç SBL	228	91.05	17.81	1.179
Ahi Evran MTAL	216	94.18	18.00	1.224
Özel Fen Lisesi	98	92.03	18.33	1.851
Özel Anadolu Lisesi	202	97.69	20.69	1.455
Özel Sağlık Meslek Lisesi	93	96.61	18.48	1.916
Toplam	1436	94.63	18.10	.477

Tablo 7 incelendiğinde öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türlerine göre beden eğitimi dersi tutum puanı en yüksek okul 97.6832 ile Özel Anadolu Lisesi, ikinci yüksek puan 96.6022 tutum puanı ile Özel Sağlık Meslek Lisesi, üçüncü yüksek puan 96.0655 tutum puanı ile Nevşehir Anadolu Lisesi, dördüncü yüksek puan 94.1759 tutum puanı ile Ahi Evran MTAL, beşinci sırada 94.0323 tutum puanı ile Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi iken bu okulları sırasıyla; 92.0204 tutum puanı ile Özel Fen Lisesi ve 91.0526 tutum puanı ile de Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi takip etmektedir. Bütün okullarımızın ortalama tutum puanı 94.6205, standart sapması 18.09195 ve standart hatası da .47743’tür.

Tablo 8. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Lise Türüne Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin Scheffe Testi Analizi

Okul Türü	Okul	Ort. Fark	SH	Sig.
Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	Nevşehir Anadolu Lisesi	-2.033	1.493	.932
	Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	2.980	1.652	.776
	Ahi Evran MTAL	-.144	1.675	1.000
	Özel Fen Lisesi	2.012	2.148	.990
	Özel Anadolu Lisesi	-3.651	1.706	.599
	Özel Sağlık Meslek Lisesi	-2.570	2.189	.967
Nevşehir Anadolu Lisesi	Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	2.033	1.493	.932
	Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	5.013	1.531	.098
	Ahi Evran MTAL	1.890	1.557	.961
	Özel Fen Lisesi	4.045	2.057	.694
	Özel Anadolu Lisesi	-1.618	1.590	.984
	Özel Sağlık Meslek Lisesi	-.537	2.099	1.000
Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	-2.980	1.652	.776
	Nevşehir Anadolu Lisesi	-5.013	1.531	.098
	Ahi Evran MTAL	-3.123	1.709	.765
	Özel Fen Lisesi	-.968	2.174	1.000
	Özel Anadolu Lisesi	-6.631	1.739	.025*
	Özel Sağlık Meslek Lisesi	-5.550	2.215	.393
Ahi Evran MTAL	Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	.144	1.675	1.000
	Nevşehir Anadolu Lisesi	-1.890	1.557	.961
	Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	3.123	1.709	.765
	Özel Fen Lisesi	2.156	2.192	.987
	Özel Anadolu Lisesi	-3.507	1.762	.682
	Özel Sağlık Meslek Lisesi	-2.426	2.233	.978
Özel Fen Lisesi	Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	-2.012	2.148	.990
	Nevşehir Anadolu Lisesi	-4.045	2.057	.694
	Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	.968	2.174	1.000
	Ahi Evran MTAL	-2.156	2.192	.987
	Özel Anadolu Lisesi	-5.663	2.216	.367
	Özel Sağlık Meslek Lisesi	-4.582	2.606	.797
Özel Anadolu Lisesi	Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	3.651	1.706	.599
	Nevşehir Anadolu Lisesi	1.618	1.590	.984
	Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	6.631	1.739	.025*
	Ahi Evran MTAL	3.507	1.762	.682
	Özel Fen Lisesi	5.663	2.216	.367
	Özel Sağlık Meslek Lisesi	1.081	2.256	1.000
Özel Sağlık Meslek Lisesi	Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi	2.570	2.189	.967
	Nevşehir Anadolu Lisesi	.537	2.099	1.000
	Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi	5.550	2.215	.393
	Ahi Evran MTAL	2.426	2.233	.978
	Özel Fen Lisesi	4.582	2.606	.797

Özel Anadolu Lisesi	-1.081	2.257	1.000
---------------------	--------	-------	-------

*(p<0.05)

Tablo 8’de çalışmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarında okul türlerine göre farklılık olup olmadığını tespit etmek için yapılan Anova testi sonucunda değerler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Schaffe testi sonucunda da Özel Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarının; Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin tutum puanlarına göre daha yüksek olduğu görülmüş ve istatistiksel olarak anlamlılık bulunmuştur ($r=.025$; $p<0.05$).

4.5. Öğrencilerin Aktif Olarak Spor Yapma/Yapmama Durumuna Göre Tutumları

Çalışmaya katılan öğrencilerin aktif olarak spor yapma/yapmama değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi tutumlarını gösteren değerler Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9. Öğrencilerin Aktif Spor Yapma/Yapmama Durumuna Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları

Öğrenci Aktif Spor Yapma	N	Ort.	T	SS	P
Evet	806	101.02 (15.11)	16.171	1210.06	.000*
Hayır	630	86.43 (18.30)			

*(p<0.05)

Tablo 9 incelendiğinde öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumları aktif olarak spor yapma değişkenine göre aktif spor yapan öğrencilerin tutum puanları, yapmayanların tutum puanlarına göre daha yüksektir ve bu fark istatistiksel olarak anlamlılık göstermektedir ($r=0.00$; $p<0.05$).

4.6. Öğrencilerin Anne-Babalarının Spor Yapma/Yapmama Durumuna Göre Tutumları

Çalışmaya katılan öğrencilerin anne-babalarının spor yapma/yapmama değişkenine göre beden eğitimi ve spor dersi tutumlarını gösteren değerler Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. Öğrencilerin Anne-Babalarının Aktif Spor Yapma/Yapmama Değişkenine Göre Beden Eğitimi Dersi Tutumları

Anne-Baba Aktif Spor Yapma	N	Ort.	T	SS	P
Evet	379	98.28 (18.46)	4.544	645.719	.000*
Hayır	1057	93.30 (17.78)			

*(p<0.05)

Tablo 10'a göre ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumları anne-babalarının aktif olarak spor yapma değişkenine göre incelendiğinde; anne-babaları aktif spor yapan öğrencilerin tutum puanları, yapmayanların tutum puanlarına göre daha yüksektir ve bu fark istatistiksel olarak anlamlılık göstermektedir ($r=0.00$; $p<0.05$).

4.7. Öğrenci ve Anne-Babalarının Beden Eğitimi Dersi Tutumları Arasındaki İlişki

Çalışmaya katılan öğrenci ve anne-babaların beden eğitimi ve spor dersi tutumları arasındaki ilişkiyi gösteren bilgiler tablo 1'de, korelasyon analizi bilgileri de Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrenci ve Anne-Babaların Beden Eğitimi Dersi Tutum Puanları

Tutum Puanları	N	MİN.	MAX.	M	SS
Öğrenci Tutum Puanı	1436	24.00	120.00	94.62	18.09
Anne-Baba Tutum Puanı	1436	21.00	105.00	79.32	16.10

Tablo 11 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin tutum puanlarının en düşüğü 24.00, en yükseği ise 120.00'dir. Öğrenci tutum puanlarının ortalama değeri 94.62, standart sapması da 18.09'tir. Yine çalışmaya katılan anne ve babaların en düşük tutum puanı 21.00 en yüksek tutum puanı da 105.00'tir. Anne-babaların beden eğitimi dersi tutumlarının ortalama değerinin 79.32, standart sapmasının da 16.10 olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Öğrenci ve Anne-Babaların Beden Eğitimi Dersi Tutum Puanları Arasındaki Korelasyon Analizi

Korelasyon		Öğrenci Tutum Puanı	Anne-Baba Tutum Puanı
Öğrenci Tutum Puanı	Pearson Korelasyon	1	
	Sig.(2-Tailed)	-	
	N	1436	
Anne-Baba Tutum Puanı	Pearson Korelasyon	.513*	1
	Sig.(2-Tailed)	.000	-
	N	1436	1436

*(p<0.05)

Tablo 12 incelendiğinde çalışmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanları ile anne-babaların beden eğitimi dersi tutum puanları arasında ($r=0.513$; $p<0.05$) pozitif yönde ve orta düzeyde olumlu bir ilişki görülmektedir. Yani anne-babaların beden eğitimi dersi tutumları arttıkça çocuklarının da beden eğitimi dersi tutumları olumlu derecede artış göstermektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi Tutumlarına İlişkin Regresyon Analizi

Değişken	B	SH	R
Sabit	48.868	2.061	
Anne-Baba Tutum	.577	.025	.513*
R=0.513	R ² =0.26	F=513.126	p=,000

Tablo 13 incelendiğinde, yapılan regresyon analizi sonucunda anne-babaların beden eğitimi dersi tutumlarının çocuklarının beden eğitimi dersi tutumları üzerindeki etkilerinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutum puanlarının %26'sını öğrenci veli tutum puanları açıklamaktadır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Bu çalışma ortaöğretim öğrencilerinin ve anne-babalarının beden eğitimi dersi tutumları arasında bir ilişki olup olmadığını belirlemek için yapılmıştır. Öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, öğrenim gördükleri okul türü, aktif olarak spor yapıp yapmama değişkenleri ile anne-babaların aktif spor yapma değişkenine göre beden eğitimi dersi tutumları incelenmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanları cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde erkek öğrencilerin tutum puanları, kadın öğrencilerin tutum puanlarından daha yüksektir ve bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Erkek öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarının kadın öğrencilerin tutum puanlarından daha yüksek olmasının başlıca nedenini, erkek öğrencilerin temel motorik özelliklerinin daha üst seviyede olmasına bağlayabiliriz. Yani erkek öğrenciler güç, kondisyon, hız, sürat ve dayanıklılık gibi psikomotor becerilere daha yatkın oldukları için beden eğitimi ve spor dersinde kendilerinden istenen davranışları kadın öğrencilere göre daha istekli ve rahat bir şekilde yerine getirebilmektedirler. Kadın öğrencilerin tutumlarının düşük olmasında ise sosyokültürel nedenlerden dolayı erkeklere göre daha az dışadönük davranışları, toplumda kadınlara ve kızlara yüklenmiş olan bazı yanlış görev ve algılardan dolayı bayanların spor yapma konusunda erkekler kadar rahat olamamaları, daha az spor yapmaları ve öğrencilerin içinde bulundukları gelişimsel dönem göz önünde bulundurulduğunda; kadın öğrencilerin ergenlik dönemine erkek öğrencilerden daha erken girmesi, yine bu dönemde erkek öğrencilere göre fiziksel ve duygusal değişimi daha belirgin bir şekilde yaşamaları bu farklılıkta etkili olmuş olabilir. Ergenlik döneminde kadın öğrenciler, erkek öğrencilerle aynı ortamlarda bulunduğunda kendilerini ifade etme konusunda rahat olamadıkları için istenilen davranışları yerine getirmede de kendilerini yetersiz görebilirler. Örneğin; Alpaslan (2008) yaptığı çalışmada kadın öğrencilerin erkek

öğrencilere göre kendilerini daha yetersiz gördükleri ve bu durumun beden eğitimi ve spor dersine karşı ilgi ve tutumlarını etkileyen unsurlardan birisi olduğunu belirtmiştir. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda, kadın ve erkek öğrencilere ayrı eğitim veren ortaöğretim kurumları da çalışmaya katılırsa daha detaylı sonuçlar ortaya çıkabileceği düşünülmektedir (Kız Liseleri, Erkek Liseleri, Kız-Erkek İmam Hatip Liseleri vb.)

Koca ve Demirhan (2004) tarafından yapılan çalışmaya göre erkeklerin beden eğitimi dersi tutum puanları kadın öğrencilerin tutum puanlarına göre anlamlı farklılık göstermiştir. Yine Taşgın ve Tekin (2009) Konya’da bulunan ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının 7,8,9 ve 10.sınıflarında öğrenim gören öğrencilerle yapmış oldukları çalışmada erkek öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarını kadın öğrencilerin puanlarına göre daha yüksek bulmuşlardır. Şişko ve Demirhan (2002), Korkmaz ve Haloğlu (2011), Çelik ve Pulur (2011), Yağcı (2012), Zengin, Hekim ve Hekim (2016), Özkurt ve Pepe (2016), Güllü, Güçlü ve Arslan (2009), Aybek, İmamoğlu ve Taşmektepligil (2011), Zorlu (2016), Güllü (2007), Arabacı (2009), Çetin (2007), Öçalan ve Erdoğan (2009), Özyalvaç (2010) ile Hünük ve Demirhan (2004)’ın yapmış oldukları çalışmalarda, erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutum puanlarının kadın öğrencilerin tutum puanlarından daha yüksek olduğu sonucunu elde etmişlerdir. Literatürdeki çalışmalar yapılan bu çalışma sonuçlarını desteklemektedir.

Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutum puanları öğrenim gördükleri sınıf düzeyine göre incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlılık görülmüştür. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Schaffe testine göre; 9. ve 10. sınıfta okuyan öğrencilerin tutum puanları 11. ve 12.sınıf öğrencilerine göre daha yüksektir ve istatistiksel olarak anlamlılık göstermektedir. Yani sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin tutum puanları azalmaktadır diyebiliriz. Ortaöğretim öğrencilerinin sınıf düzeyleri arttıkça beden eğitimi dersi tutumlarının azalmasının temel nedeninin 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin ortaöğretim sonunda girecekleri YGS ve YKS sınavlarının oluşturduğu sınav kaygısı ve baskısı olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte bu sınavda beden eğitimi dersinden soru sorulmadığı için öğrenciler beden eğitimi dersine katılımı isteksiz olabilmekte ve dolayısıyla da derse karşı tutumlarının düşük olması gayet doğal görülebilmektedir. Ayrıca ortaöğretim kurumlarının alanlarına göre farklı ders dağılımı ve saatlerine sahip olmaları da öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarını etkileyebilir. Talim Terbiye Kurulu’nun yayınlamış olduğu haftalık ders dağılım çizelgelerine göre; sosyal bilimler ve Anadolu

imam hatip liselerinde öğrenim gören öğrenciler beden eğitimi dersi, görsel sanatlar veya müzik derslerinden herhangi birini seçerken; meslek liselerinde öğrenim gören öğrenciler ise son sınıfta beden eğitimi dersi görmemektedirler (TTKB, 2018). Beden eğitimi dersinin üst sınıflarda olmaması, ders saatinin azalması ya da seçmeli olarak verilmesi de öğrencilerin okudukları sınıf düzeyi ile beden eğitimi dersi tutumları arasındaki farklılaşmanın nedenleri arasında gösterilebilir.

Literatürde bu bulguların aksine çalışmalar olsa da bu çalışmayı destekler nitelikte birçok çalışma bulunmaktadır. Yağcı (2012) ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarını incelediği çalışmasında 11. ve 12.sınıf öğrencilerinin tutumlarını daha düşük bulmuştur. Yine Korkmaz ve Haloğlu (2011)' nun ilköğretim öğrencileri ile yapmış oldukları çalışmada da 6.sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının 7. ve 8.sınıf öğrencilerinin tutum puanlarından daha yüksek olduğu görülmektedir. Literatür incelendiğinde yapılan bu çalışmayla benzer sonuçlar gösteren çalışmalar mevcuttur. Koca ve Aşçı (2005), Güllü vd. (2009), Uluişik ve ark. (2016), Arabacı (2009), Özyalvaç (2010), Güllü (2007), Uluişik (2015), Yıldız ve Özbek (2018) ile Sivrikaya ve Kılçık (2017) da yaptıkları çalışmada öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça beden eğitimi dersi tutumlarında azalma olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yapılan bu çalışmada elde edilen sonuçların aksine; Kangalgil vd. (2006) yaptıkları çalışmada ilköğretim, lise ve üniversitede öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarını incelemiş ve sınıf düzeyi arttıkça öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının arttığı sonucuna ulaşmışlardır. Taşgın ve Tekin (2009) ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri ile yaptıkları çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının ilköğretim öğrencilerinin tutumlarından daha yüksek ve anlamlı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yine Koca ve Demirhan (2004) 8.sınıf, lise 1.sınıf ve üniversitede okuyan öğrenciler ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarını sınıf düzeyine göre incelediklerinde üniversitede okuyan öğrencilerin tutum puanlarının diğer öğrencilerin tutum puanlarından daha yüksek olduğu ve sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi tutum puanlarının arttığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu farklılığın sebebinin ise üniversitede okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersini seçmeli olarak almaları ve diğer sınıf düzeylerine göre haftalık olarak daha fazla beden eğitimi dersi görmelerinden kaynaklandığını düşünmektedirler. Göksel ve Caz (2016) da yaptıkları çalışmada

öğrencilerin sınıf düzeylerine göre beden eğitimi dersi tutumlarında bir farklılık bulamamışlardır.

Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarında okul türlerine göre farklılık olup olmadığını tespit etmek için yapılan Anova testi sonucunda değerler arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için yapılan Schaffe testi sonucunda da Özel Anadolu Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarının; Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin tutum puanlarına göre daha yüksek olduğu görülmüş ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Çalışmaya katılan öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türlerine göre beden eğitimi dersi tutum puanı en yüksek okul 97,6832 ile Özel Anadolu Lisesi, ikinci yüksek puan 96,6022 tutum puanı ile Özel Sağlık Meslek Lisesi, üçüncü yüksek puan 96,0655 tutum puanı ile Nevşehir Anadolu Lisesi, dördüncü yüksek puan 94,1759 tutum puanı ile Ahi Evran MTAL, beşinci sırada 94,0323 tutum puanı ile Hüseyin Avni İncekara Fen Lisesi iken bu okulları sırasıyla; 92,0204 tutum puanı ile Özel Fen Lisesi ve 91,0526 tutum puanı ile de Cemil Meriç Sosyal Bilimler Lisesi takip etmektedir. Yapılan bu çalışmada elde edilen bulgulara göre özel liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanları yüksek iken; öncelikli olarak akademik eğitim veren fen liseleri ve sosyal bilimler lisesinden okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanları diğer liselerde öğrenim gören öğrencilerin tutum puanlarına göre daha düşüktür. Bu sonucun en önemli nedeninin ise liseden üniversiteye geçişte yapılan YGS ve YKS sınavlarına fen ve sosyal bilimler liselerinde okuyan öğrencilerin diğer öğrencilere göre daha çok önem vermelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Yani öğrencilerin yaşamış oldukları sınav kaygısı ve baskısından dolayı beden eğitimi dersine gereken ilgiyi gösteremedikleri için beden eğitimi dersi tutum puanlarının düşük olduğu söylenebilir. Özel liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarının yüksek olmasının nedeninin ise; özel okulların beden eğitimi dersi için daha iyi fiziksel imkân sağlaması, beden eğitimi dersinde kullanılacak olan temel spor malzemelerinin temini konusunda devlet okullarına göre daha iyi durumda olmaları ve özel okulların genel prensip olarak akademik eğitim faaliyetlerinin yanında sosyal, sportif ve kültürel alanda da öğrencilerine daha kapsamlı eğitimi vermek istemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yağcı (2012) yaptığı çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarını öğrenim gördükleri okul türüne göre incelemiş ve Anadolu Öğretmen Lisesinde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının, sırasıyla Fen Lisesi, Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesinde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarından daha düşük olduğunu belirtmiştir. Güllü vd. (2009) yaptıkları çalışmada genel liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının, meslek liselerinde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarından daha yüksek ve anlamlı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Güllü (2007) ortaöğretim öğrencileriyle yaptığı çalışmada genel liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının, mesleki ve teknik liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarından daha yüksek ve anlamlı olduğu sonucuna ulaşmıştır. Yine Zengin vd. (2016), Uluşık vd. (2016) da bu çalışmada elde edilen sonuçları desteklemektedir.

Literatür incelendiğinde bu çalışmada elde edilen bulguların aksine Çelik ve Pulur (2011) ortaöğretim 9.sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarını inceledikleri çalışmada, öğrencilerin tutum puanlarının okudukları okul türüne göre incelemiş ve Meslek Lisesi ile Anadolu Lisesi öğrencilerinin tutum puanlarını yüksek ve birbirlerine yakın bulmuşlardır. Okul türüne göre farklılık olmamasının nedenini ise; bütün ortaöğretim kurumlarında 9.sınıf müfredatlarının aynı olmasına bağlamaktadırlar.

Bunların yanında Baylan, Morali ve Onursal (2005) devlet liseleri ve özel liselerde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumları arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmada öğrencilerin okudukları liselere göre beden eğitimi dersi tutumları arasında herhangi bir farklılığa rastlamamışlardır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumları aktif olarak spor yapma değişkenine göre incelendiğinde; aktif spor yapan öğrencilerin tutum puanları, yapmayanların tutum puanlarına göre daha yüksek ve istatistiksel olarak anlamlılık göstermektedir. Aktif olarak spor yapan öğrenciler aktif olarak spor yapmayan öğrencilere göre fiziksel olarak daha iyi durumda oldukları ve beden eğitimi dersinde gördükleri farklı branşlara ait teknik, taktik ve kural bilgilerine daha fazla hâkim oldukları için diğer öğrencilere göre dersten aldıkları haz daha fazladır ve beden eğitimi dersi tutumları da doğal olarak daha olumludur.

Literatür incelendiğinde elde edilen bulgularla paralellik gösteren çalışmalar görülmektedir. Yağcı (2012) yaptığı çalışmada aktif spor yapan ortaöğretim öğrencilerinin

beden eğitimi dersi tutumlarının, yapmayanların beden eğitimi dersi tutumlarına göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Kangalgil ve ark. (2006) yaptıkları çalışmada aktif olarak sporla uğraşan ve lisansa sahip öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının, diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yine Koca ve Demirhan (2004), Güllü vd. (2009), Güllü (2007), Yanık ve Çamlıyer (2015), Öçalan ve Erdoğan (2009), Özyalvaç (2010), Yıldız ve Özbek (2018), Çelik ve Pulur (2011) ve Hünük (2006)'ün yaptıkları çalışmalarda da elde ettikleri sonuçlar bu çalışmadaki sonuçla paralellik göstermektedir.

Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumları anne-babalarının aktif olarak spor yapma değişkenine göre incelendiğinde; anne-babaları aktif spor yapan öğrencilerin tutum puanları, yapmayanların tutum puanlarına göre daha yüksektir ve istatistiksel olarak anlamlılık göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ailesinde aktif spor yapmış ya da yapmakta olan anne-babalar öğrencilere spor yapmaları konusunda iyi birer rehber ve model olmaktadır. Ayrıca bu öğrenciler okul dışında da aileleriyle birlikte spor yapma süreleri arttığı için sporu daha fazla sevdiği ve spora daha fazla ilgi duydukları düşünülmektedir.

Yağcı (2012) yaptığı araştırmada ailenin spor geçmişi değişkenine göre öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarında anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Yani öğrencilerin beden eğitimi derslerine ilişkin tutumları, ailenin spor geçmişine bağlı olarak değişmektedir. Koca ve Aşçı (2006) da ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumları üzerine yaptıkları çalışmada, ailesinde aktif spor yapan öğrencilerin, ailesinde spor yapmayan öğrencilere göre beden eğitimi dersi tutumlarının daha yüksek olduğu sonucunu elde etmişlerdir. Yine Çelik ve Pulur (2011) yaptıkları çalışmada ortaöğretim öğrencilerinin kendisi ya da ailesinden birisinin spor yapma durumuna göre beden eğitimi dersi tutumlarını incelemiş; kendisi ya da ailesinden birisi spor yapan öğrencilerin tutum puanlarını daha yüksek ve olumlu bulmuşlardır. Çetin (2007) ile Sivrikaya ve Kılçık (2017) da ailesinde spor yapan öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının, yapmayanların tutumlarına göre daha yüksek ve anlamlı olduğu çalışmada ayrıca, anne-babalarının spor yapmalarına izin verdiği öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı daha olumlu tutuma sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Literatürdeki tüm bu sonuçlar yapılan çalışmada elde edilen bulgularla paralellik göstermektedir.

Çalışmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumları ile anne ve babaların beden eğitimi dersi tutumları yüksek ve olumludur. Güllü vd. (2009), Zengin vd. (2016), Erbaş vd. (2013), Aslan ve Varol (2015), Şişko ve Demirhan (2002) ile Hünük ve Demirhan (2003) da yaptıkları çalışmalarda öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının olumlu ve yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Öncü ve Güven (2011) yaptıkları çalışmada anne-babaların beden eğitimi dersi tutumlarını yüksek bulmuştur.

Çalışmamızda ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutum puanları ile anne-babaların beden eğitimi dersi tutum puanları arasında pozitif yönde ve orta düzeyde olumlu bir ilişki görülmektedir. Yapılan regresyon analizi sonucunda anne-babaların beden eğitimi dersi tutumlarının çocuklarının beden eğitimi dersi tutumları üzerindeki etkilerinin istatistiksel açıdan anlamlı olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi dersi tutum puanlarının %26'sını öğrenci veli tutum puanları açıklamaktadır. Yani anne-babaların beden eğitimi dersi tutumları arttıkça çocuklarının da beden eğitimi dersi tutumları olumlu derecede artış göstermektedir. Bu sonuç beklenen bir sonuçtur. Çünkü çocukların beden eğitimi ve spor aktivitelerine katılımı, büyük ölçüde ana-babalarının konuya olan bakış açısıyla ilgilidir. Ailelerin bu konudaki yaklaşımı, çocuklarının bu aktivitelere katılıp katılmamaları noktasında neredeyse en belirleyici unsurdur. Bazı aileler, beden eğitimi ve sporun sosyalleşme süreci üzerindeki olumlu etkisinin bilincinde olup çocuklarının bu aktivitelere katılımını desteklerken; çoğu aile ise çocuklarının bu faaliyetlere katılımına sıcak bakmamaktadır. Ailelerin spora karşı tutumlarının olumlu olması çocuğun spora katılımında, hatta sporun toplumun çoğunluğunca yapılmasında da olumlu bir etken olacaktır (Öncü ve Güven, 2006; Öztürk, 1998). Bu yüzden spor yapan, sporla ilgilenen, spor programları izleyen anne-babaların hem kendilerinin hem de çocuklarının beden eğitimi ve spor dersi tutumları birbiriyle ilişkilidir. Aslan ve Varol (2015) ortaokul öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumları ile anne-babalarının beden eğitimi dersi tutumları arasında pozitif yönde düşük bir ilişki bulmuşlardır. Literatürde çeşitli değişkenlere göre öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumlarının incelendiği çalışmalar mevcut iken; anne-babaların beden eğitimi dersi tutumlarını inceleyen çalışmalar sınırlıdır. Öğrencilerin beden eğitimi dersi tutumları ile anne-babalarının beden eğitimi dersi tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanılmadığı için çalışmamızdaki sonuçların literatüre katkı sağlamakla birlikte, bu konuda bundan sonra yapılacak çalışmalara da ışık tutacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Açak, M., Ilgın, A. & Erhan, S. (1997). *Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı*. Malatya: Sezer Ofset.
- Alpaslan, S. (2008). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sergilediği Öğretim Davranışlarına İlişkin Algıları ve Öğrencilerin Bu Derse Karşı Geliştirdikleri Tutumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Alpman, C. (1972). *Eğitim Bütünlüğü içinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyu Gelişimi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Arabacı, R. (2009). *Attitudes toward physical education and class preferences of Turkish secondary and high school students*. Elementary Education Online, 8(1), 2-8.
- Aracı, H. (1999). *Okullarda Beden Eğitimi*, Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Aracı, H. (2000). *Okullarda Beden Eğitimi*. Ankara: Bağırhan Yayınevi
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim Kurumları İkinci Kademedeki Öğrenim Gören Öğrenci ve Görev Yapan Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüş ve Tutumlarının İncelenmesi (Kars İli Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aslan, H. H. & Kalemoglu Varol, Y. (2015). *Beden Eğitimi Dersine Yönelik Anne-Baba Tutumlarının Öğrencilerin Derse Yönelik Tutumlarını Yordama Gücü. 2.Uluslararası Spor Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon Kongresi*, 28-30 Mayıs 2015, Afyon.
- Atalay, A. (2013). *Osmanlı ve Genç Türkiye Cumhuriyeti Döneminde Sporda Batılılaşma Hareketleri. Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi*. Issn:1306-4371, 2(2) , 24-29.
- Aybek, A., İmamoğlu, O. & Taşmektepligil, M.Y. (2011). *Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersi ve Ders Dışı Etkinliklerine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 51-60.
- Başer, S.A. (2009). *Öğretmen Niteliklerinin Beden Eğitimi Dersi Alan Öğrencilerin Bu Derse Karşı Olan Tutumlarına Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Başoğlu, B. (1995). *Ankara İli Devlet Liselerinde Görev Yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Sorunları Üzerine Bir Araştırma*. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Baylan, M., Moralı, S. & Onursal, A.M. (2005). *The Attitudes of Various Secondary School Students Toward Physical Education Lessons. 46th ICHPER-SD*

Anniversary World Congress, November 9-13, Grand Cevahir Hotel and Convention Center, İstanbul.

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985). Ankara: DPT Yayını.

Bilge, N. (1989). *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çağdaş, A. & Seçer, Z. Ş. (2011). *Anne Baba Eğitimi*. Ankara: Eğiten Kitap s: 133-158.

Çelik, Z. & Pulur, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (8)Özel Sayı*, 115-121, Van.

Çetin, M. (2007). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.

Demirhan, G. & Altay, F. (2001). Lise Birinci Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutum Ölçeği II. *Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 9-20.

Demirhan, G. (2006). *Spor Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.

Dönmezer, S. (1999). *Toplumbilim*. İstanbul: Beta Basın Yayım Dağıtım.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979). Spor Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara: DPT Yayını.

Eker, O. (2016). *Ortaokul Öğrencilerinin Yaşadığı Sınav Kaygısının Nedenleri ve Anne-Baba Tutumlarının Sınav Kaygısına Etkisi: Merzifon Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erbaş, M.K., Güçlü, M. & Zorba, E. (2012). İlköğretim 8.sınıf Öğrencilerinin Anne-Baba Tutumlarının, Psikomotor Beceri Düzeylerine Etkisi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2012, 10(4), 131-138.

Erkal, M. E. (1982). *Sosyolojik Açıdan Spor*. İstanbul: Filiz Kitabevi.

Fişek, K. (1980). *Spor Tarihi, Dünyada ve Türkiye’de Spor Yönetimi*. Ankara: A.Ü.S.B.F.Yayınları.

Fişek, K. (1985). *100 Soruda Türkiye Spor Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.

Geçtan, E. (2009). *Psikanaliz ve Sonrası*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 9.Baskı.

Göksel, A. G. & Caz, Ç. (2016). Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-10.

Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Araştırılması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ankara.

Güllü, M., Güçlü, M. & Arslan, C. (2009). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 4(4), 273-288.

- Günay, N. (2013). *Atatürk Döneminde Türkiye’de Beden Eğitiminin Gelişimi ve Gazi Beden Terbiyesi Bölümü*. Atatürk Araştırma Merkezi ATAM Dergisi, Mart 2013, 29(85), 73-99.
- Güreş, A. (2013). Cumhuriyet Döneminde Spor ve Atatürk.
- Erişim Adresi: <http://www.aydindenge.com.tr/yazi/yard-doc-dr-ali-gures/02/11/2013/cumhuriyet-doneminde-spor-ve-ataturk>
- Güven, Ö. (1992). *Türklerde Spor Kültürü*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basım Evi.
- Güven, Ö. & Öncü, E. (2006). Beden Eğitimi ve Spora Katılımda Aile Faktörü. *Aile ve Toplum Dergisi*. 3(10), 81-90.
- Harmandar, İ. H. (2004). *Beden Eğitimi ve Spor’da Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Hünük, İ. (2006). *Ankara İli Merkez İlçelerindeki İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının Sınıf Düzeyi, Öğrenci Cinsiyeti, Öğretmen Cinsiyeti ve Spora Aktif Katılımları Açısından Karşılaştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Bilimleri ve Teknolojisi Programı, Ankara.
- Hünük, D. & Demirhan, G. (2003). İlköğretim Sekizinci Sınıf, Lise Birinci Sınıf ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 14(4), 175-184.
- İnceoğlu, M. (2010). *Tutum Algı İletişim*. Beşinci Baskı. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınevi.
- Kalemoğlu Varol, Y. (2011). *Türkiye ve İngiltere’deki İlköğretim Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kangalgil, M., Hünük, D. & Demirhan, D. (2006). İlköğretim, Lise ve Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*. 17(2), 48-57.
- Karaca, O. (2013). Aşırı Koruyucu Anne-Baba Tutumunun Çocuğa Etkisi.
- Erişim Adresi: <https://www.facebook.com/PsikiyatrDrOrhanKaraca/>
- Karlı, M.D. (2005). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Kaya, A., Bozaslan, H. & Genç, G. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Anne-Baba Tutumlarının Problem Çözme Becerilerine, Sosyal Kaygı Düzeylerine ve Akademik Başarılarına Etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2012, (18), 208-225.
- Keten, M. (1993). *Türkiye’de Spor*, 2. Baskı, Ankara: Polat Ofset.
- Koca, C. & Demirhan, G. (2004). *An Examination of High School Students Attitudes Toward Physical Education With Regard to Sex and Sport Participation*. Perceptual & Motor Skills.
- Koca, C. & Aşçı, F.H. (2006). *An Examination of Self-Presentatinaonal Concern of Turkish Adolescents: An Example of Physical Education Setting*. Libra Publishers, 41(16).

- Korkmaz Haşıl, N. & Haloğlu Girgin, O. (2011). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Karşın Tutumlarının İncelenmesi. ISSN: 1306-3111. *E-Journal Of New World Sciences Academy*, 2011, 6(2), Article Number: 2B0069.
- MEB *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi*, 2000. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB *Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Türk Spor Tarihi 11.Sınıflar Ders Kitabı*. 2017
- Erişim Adresi: <http://ogm.meb.gov.tr/belgeler/turksportarihi.pdf>
- MEB *Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Yeni Öğretim Programı*, 2018
- Erişim Adresi: <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=334>
- Ocak, Y. & Tortop, Y. (2006). *Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Derslerine İlişkin Genel Görüşleri ve Beden Eğitimi Derslerini Yürütürken Karşılaştıkları Sorunları*. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi. 3-5 Kasım 2006, Muğla.
- Oral, B. & Şentürk, H. (1988). *Farklı Branşlardan Mezun Olup Sınıf Öğretmeni Olarak Atanan Öğretmenlerin Mesleki Yeterliklerine İlişkin Müfettiş Ve Öğretmenlerin Algıları*. Cumhuriyetin 75. Yılında İlköğretim Birinci Ulusal Sempozyumu, Başkent Öğretmen Evi, (27-28 Kasım 1998), Ankara.
- Öçalan, M. & Erdoğdu, M. (2009). Ortaöğretim Kurumlarından Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarının Gerçekleşme Düzeyi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Dergisi*, 3(3), 280-291, Niğde.
- Öncü, E. & Güven, Ö. (2011). Ana-Babaların Çocuklarının Beden Eğitimi Dersine Katılımına Yönelik Tutumları. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 28-37.
- Özkurt, R. & Pepe, K. (2016). Kadın ve Erkek Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Araştırılması. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*. 2(3), 93-101.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal Boyutlarıyla Spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Özyalvaç, N. T. (2010). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları İle Akademik Başarı Motivasyonlarının İncelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Sivrikaya, Ö. Kılçık, M. (2017). İlköğretim Okulları 2.Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Düzce Örneği). *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 12(1), 1-15, Manisa.
- Soyer, F. (2004). Osmanlı Devletinde (1839-1908 Tanzimat Dönemi) Beden Eğitimi ve Spor Alanındaki Kurumsal Yapılanmalar ve Okul Programlarındaki Yeri Konusunda Bir İnceleme, GÜ, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (24), 209-225.
- Şimşek, A. (2006). *Duygusal Zekânın, Ana-Baba Tutumunun ve Doğum Sırasının Tercih Edilen Liderlik Tarzına Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Şişko, M. & Demirhan, D. (2002). İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (23), 205-210.

- Talimciler, A. (2010). *Sporun Sosyolojisi Sosyolojinin Spor*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Tamer, K. (1987). *Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi*, Ankara: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.
- Taşgım, Ö. & Tekin, M. (2009). Çeşitli Değişkenlere Göre İlköğretim ve Orta Öğretim Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutum ve Görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 457-466.
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O. & Kılıcıgil, E. (2006). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi, *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2006, (4), 139-147, Ankara.
- TTKB Ortaöğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi, 2018.
- Erişim Adresi:
- http://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_02/21173451_ort_ogrtm_hdc_2018.pdf
- Türkmen, M. (2013). Erken Cumhuriyette Beden Eğitimi ve Sporun İdeolojik Temelleri. *International Periodical For The Languages, Litarature And History of Turkish or Turkic*, 8(6).
- Uluişik, V. (2015). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Sınıf ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*, cilt:2, sayı: 3.
- Uluişik, V., Beyleroğlu, M., Suna, G. & Yalçın, S. (2016). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumları ve Akademik Güdülenme Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Burdur İl Merkezi Örneği). *Journal of Human Sciences*, 13(3), 5092-5106
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45, 109-127.
- Yağcı, İ. (2012). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Yaldız, A. S. & Özbek, O. (2018). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Dersine Yönelik Öğrenci ve Ana-Baba Tutumları. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 75-81, Kastamonu.
- Yanık, M. & Çamlıyer, H. (2015). Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumları İle Okula Yabancılaşma Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi. *Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi*, 1(1), 9-19.
- Yaşa, Z. (2012). *Üniversite Öğrencilerinde Ana Baba Tutumlarının Suçluluk ve Utanç Duyguları Üzerine Etkisi*. Yayınlanmış Tıpta Uzmanlık Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi.
- Yavuzer, H. (1996). *Çocuk Psikolojisi (13.Basım)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (1997). *Çocuk Eğitimi El Kitabı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H. (2004). *Anne Baba Okulu*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

- Yavuzer, H. (2011). *Ana-Baba ve Çocuk*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yavuzer, H., Köknel, Ö., Kulaksızoğlu, A., Ayhan H., Dodurgalı, A. & Ekşi, H. (2013). *Çocuk ve Ergen Eğitiminde Anne ve Baba Tutumları*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Yörükoğlu, A. (1997). *Değişen Toplumda Aile ve Çocuk* (5.Basım). Ankara: Özgür Yayınları.
- Yörükoğlu, A. (2000). *Gençlik Çağı, Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar*. İstanbul: Özgür Yayınları.
- Yörükoğlu, A. (2014). *Çocuk Ruh Sağlığı*. İstanbul: Özgür Yayınları.
- Zengin, M., Hekim, M. & Hekim, H. (2016). Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Cinsiyet ve Öğrenim Kademesi Değişkenine Göre İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 13(2), 3242-3251.
- Zorlu, A. (2016). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarının Sınıf ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi (Kumluca İlçesi Örneği)*. *Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 20-27.

EKLER

EK-1

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli Katılımcı;

Aşağıda beden eğitimi dersi tutumlarına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Her ifadenin karşılığında beş (5) cevap seçeneği vardır. Her bir ifadeyi dikkatlice okuduktan sonra ne düzeyde katıldığınızı, verilen seçeneklerden birini (X) işaretleyerek belirtiniz. Cevap seçenekleri arasında doğru ya da yanlış cevap yoktur. Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız. Cevaplarınız hiç kimseyle veya kurumla paylaşılmayacaktır. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Hasan Hüseyin ASLAN

Aksaray Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR TUTUM ÖLÇEĞİ						
Yaş:						
Cinsiyet: Kız () Erkek ()						
Sınıf: 9.Sınıf () 10.Sınıf () 11.Sınıf () 12.Sınıf ()						
Aktif olarak spor yapıyor musunuz? Evet () Hayır ()						
Okuduğunuz Okul:						
Madde No	Madde	Tamamen Katılmıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum
1	Beden eğitimi ve sporla ilgili konuşmak çok zevklidir.					
2	Beden eğitimi ve spordan çok zevk aldığım için dersi özlemle beklerim.					
3	Beden eğitimi dersinde işbirliği duygularım gelişir.					

4	Beden eğitimi ve spor dersi sağlıklı ve temiz olmayı öğretir.					
5	Beden eğitimi ve spor etkinliklerinin insanın sağlıklı gelişmesine katkı sağladığına inanırım.					
6	Beden eğitimi ve spor uğraşının gelecek yaşamımda önemli yarar sağlayacağına inanırım.					
7	Okul ders programlarının her yılında beden eğitimi ve spor dersi olmalıdır.					
8	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmak beni dinlendirir.					
9	Beden eğitimi ve sporla ilgili etkinliklerin dürüstlük ve demokratik yaşam davranışları kazandırdığına inanırım.					
10	Egzersiz ve spor yaparak serbest zamanların daha iyi değerlendirildiğine inanırım.					
11	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine önemli bir zaman ayırıyorum.					
12	Beden eğitimi ve spor etkinlikleri her zaman ilgimi çeker.					
13	Beden eğitimi ve spor derslerinde hep korku hissine kapılıyorum.					
14	Beden eğitimi ve spor etkinliklerinde çok sıkılıyorum.					
15	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmaktan daima çekinirim.					
16	Beden eğitimi ve spor dersinde başarılı olmak için çaba sarfetmem.					
17	Beden eğitimi ve spor dersine diğer dersler gibi zorunlu olduğu için katılıyorum.					
18	Beden eğitimi dersinde ön plana çıkmaktan sakınıyorum.					
19	Gelecekteki öğrencilik yaşantımda beden eğitimi ve spor dersi almak istemem.					
20	Okul ders programlarına beden eğitimi ve spor dersi koymak gerekli değildir.					
21	Beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle uğraşmanın zaman kaybı olduğuna inanırım.					
22	Serbest zamanlarımda egzersiz ve spor yapmak içimden gelmez.					
23	Beden eğitimi ve sporla ilgili hiçbir şeye ilgi duymam.					
24	Beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılmayı başkalarına önermem.					

EK-2

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK ANNE-BABA TUTUM ÖLÇEĞİ

Değerli Katılımcı;

Aşağıda beden eğitimi dersi tutumlarına ilişkin ifadeler yer almaktadır. Her ifadenin karşılığında beş (5) cevap seçeneği vardır. Her bir ifadeyi dikkatlice okuduktan sonra ne düzeyde katıldığınızı, verilen seçeneklerden birini (X) işaretleyerek belirtiniz. Cevap seçenekleri arasında doğru ya da yanlış cevap yoktur. Lütfen hiçbir soruyu boş bırakmayınız. Cevaplarınız hiç kimseyle veya kurumla paylaşılmayacaktır. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Hasan Hüseyin ASLAN

Aksaray Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE YÖNELİK ANNE-BABA TUTUM ÖLÇEĞİ

Yaş:

Ebeveyn: Anne () Baba ()

Aktif olarak spor yaptınız mı/ yapıyor musunuz? Evet () Hayır ()

Anne Eğitim Düzeyi: Okumamış () İlkokul () Ortaokul () Lise () Lisans ()
Yüksek Lisans () Doktora ()

Baba Eğitim Düzeyi: Okumamış () İlkokul () Ortaokul () Lise () Lisans ()
Yüksek Lisans () Doktora ()

Ailenin Maddi Durumu: Kötü () Orta () İyi ()

Madde No	Madde	Tamamen Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Tamamen Katılmıyorum
1	Beden eğitimi dersi, çocukları yormaktan başka bir işe yaramaz.					

2	Beden eğitimi dersleri bana çok anlamsız geliyor.					
3	Beden eğitimi dersleri saçmalıktan başka bir şey değil.					
4	Bence, beden eğitimi dersleri olmasa da olur.					
5	Beden eğitimi dersleri çocuğuma ne kazandıracak ki?					
6	Beden eğitimi derslerinin çocuğuma hiçbir yararı yoktur.					
7	Elimde olsa çocuğumun beden eğitimi dersine girmesini engellerim.					
8	Beden eğitimi derslerinin boşa geçirilmiş zaman olduğunu düşünüyorum.					
9	Beden eğitimi dersleri, çocuğumun kendisini ifade edebileceği en uygun derstir.					
10	Çocuğumun okulda, kendini özgür hissedeceği en uygun ortam beden eğitimi dersleridir.					
11	Beden eğitimi dersi, çocuğumu okula daha çok bağlar.					
12	Çocuğumun diğer çocuklarla kaynaşması için en uygun ortam, beden eğitimi dersidir.					
13	Çocuğumun güven duygusu, beden eğitimi derslerinde daha çok gelişir.					
14	Çocuğumla beden eğitimi dersi üzerine konuşurum					
15	Çocuğumu, beden eğitimi dersi aktivitelerine katılması yönünde cesaretlendiririm.					
16	Çocuğumu, beden eğitimi dersinin önemi konusunda bilgilendiririm.					
17	Çocuğumun beden eğitimi dersi aktivitelerine katılmasından mutluluk duyuyorum.					
18	Beden eğitimi dersleri, en az diğer dersler kadar önemlidir.					
19	Beden eğitimi dersini diğer derslerden ayrı tutmam.					
20	Beden eğitimi dersini asla küçümsemem.					
21	Çocuğumun beden eğitimi dersi ile ilgili ihtiyaçları, benim için önemlidir.					

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı-Adı	ASLAN Hasan Hüseyin
Uyruğu	T.C.
Doğum Tarihi ve Yeri	06.05.1988 - Aksaray
Medeni Hali	Evli
Telefon	05436064937
E-posta	aslanhasan68@windowslive.com

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Lise	Aksaray Y.D.A. Kanber Demir Lisesi	2006
Üniversite	Aksaray Üniversitesi/ Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	2012
Yüksek Lisans	Aksaray Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü/ Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı	

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
2012-2016	Nevşehir/Derinkuyu/Yazıhüyük Ortaokulu	Öğretmen
2016-	Nevşehir İcik Ortaokulu	Öğretmen

Yabancı Dil	İngilizce
-------------	-----------